

ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်လေ့ရှိသည့်

တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ

အားခွဲခြားခြင်းဆိုင်ရာလမ်းညွှန်
ရွှေတြိဂံဒေသနိုင်ငံများ (လာအို . မြန်မာ . ထိုင်း)

TRAFFIC
the wildlife trade monitoring network

ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်လေ့ရှိသည့်
တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ
အားခွဲခြားခြင်းဆိုင်ရာလမ်းညွှန်

ရွှေတြိဂံဒေသနိုင်ငံများ (လာအို . မြန်မာ . ထိုင်း)

TRAFFIC

the wildlife trade monitoring network

WWW.TRAFFIC.ORG

TRAFFIC သည် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့်အပင်များရောင်းဝယ်မှု နယ်ပယ်တွင် ဇီဝမျိုးကွဲထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ကမ္ဘာအနှံ့တွင် ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေသည့် အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

ယခုလမ်းညွှန်တွင်ပါဝင်သည့်အကြောင်းအရာများကို ပြန်လည်ထုတ်ဝေလိုပါက ထုတ်ဝေသူ၏ ခွင့်ပြုချက် ရယူရမည်။

ဤပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုတွင်ပါဝင်သည့် ပထဝီဝင်အကြောင်းအရာသတ်မှတ်ချက်များဖော်ပြမှုသည် TRAFFIC သို့မဟုတ် ၎င်း၏ ထောက်ပံ့သောအဖွဲ့အစည်းများသည် မည်သည့်နိုင်ငံ၏ ဥပဒေအခြေအနေ၊ နယ်မြေ သို့မဟုတ် ဧရိယာ သို့မဟုတ် ၎င်း၏ အာဏာပိုင်များ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ နယ်စပ်များ သို့မဟုတ် နယ်နိမိတ် များကို ကန့်သတ်ခြင်းအစရှိတို့အပေါ်တွင် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ထင်မြင်ချက်များကို ထုတ်ဖော်ထားခြင်းမရှိပါ။

© TRAFFIC 2020 ။ ဤလမ်းညွှန်တွင် ဖော်ပြသော အကြောင်းအရာများ၏ မူပိုင်ခွင့်သည် TRAFFIC ကို အပ်နှံထားသည်။

ရည်ညွှန်းကိုးကားဖော်ပြချက်: Beastall, C.A. and Chng, S.C.L. (2020). *Identification of Commonly Traded Wildlife with a focus on the Golden Triangle (Lao PDR, Myanmar and Thailand)*. TRAFFIC, Southeast Asia Regional Office, Petaling Jaya, Selangor, Malaysia.

ယခုလမ်းညွှန်အသုံးပြုနည်း

ဤလမ်းညွှန်သည်ရွှေတြိဂံဒေသ (လာအို၊ မြန်မာနှင့် ထိုင်း) ရှိ ကုန်သွယ်မှုများ၌ သာမန်အားဖြင့်တွေ့ရှိရသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်ရာတွင်အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ဒီဇိုင်းပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်၂၀၀၈ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း အာဆီယံဒေသအတွင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ တရားမဝင်ရောင်းဝယ်ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာကွန်ယက် (ASEAN-WEN) အတွက် ထုတ်ဝေခဲ့သော အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်းရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်လေ့ရှိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအားခွဲခြားခြင်းဆိုင်ရာလမ်းညွှန်၏ နောက်ဆုံးအချက်အလက်များဖြစ်သည်။ ယခုလမ်းညွှန်အသစ်ကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤလမ်းညွှန်သည် မျိုးစိတ်များ သို့မဟုတ် taxa များကို ထူးခြားသည့်လက္ခဏာများနှင့် ၎င်းတို့အားမည်သို့ရောင်းဝယ်သည်ကို အချက်အလက်ပေးသည်။ မျိုးစိတ်တစ်ခု သို့မဟုတ် မျိုးစိတ်အုပ်စုတစ်ခုစီအတွက် သိပ္ပံနည်းကျအမည်အပါအဝင် ဒေသခံဘာသာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ပါ ဖော်ပြထားသည်။

စာမျက်နှာတစ်ခုစီတွင် CITES စာရင်းမှ အချက်အလက်များကိုဖော်ပြသည်။ နောက်ထပ်အချက်အလက်များကို <https://speciesplus.net> တွင် သိပ္ပံနာမည် သို့မဟုတ် အင်္ဂလိပ်အမည်ဖြင့် ရယူနိုင်သည်။ သင့်နိုင်ငံတွင် CITES အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများရှိပါက သင်၏ CITES အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန်ခံ (Management Authority) သို့မဟုတ် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံ (Scientific Authority) တို့၏ အချက်အလက်များကို စာမျက်နှာ ၆ သို့မဟုတ် www.cites.org တွင်တွေ့နိုင်သည်။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို သင်၏နိုင်ငံတွင် ကာကွယ်ထားခြင်း ရှိမရှိအား သင့်နိုင်ငံ၏ မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းမည့်အန္တရာယ်ရှိသဖြင့် ကာကွယ်ထားသည့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ သတ်မှတ်ကြေညာချက်များဖြင့်စစ်ဆေးပါ။ IUCN Red List မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားသည့် မျိုးစိတ်များ၏ နောက်ထပ်အချက်အလက်များကို www.iucnredlist.org တွင် သိပ္ပံနာမည် သို့မဟုတ် အင်္ဂလိပ်နာမည်ဖြင့် ရှာဖွေရယူနိုင်သည်။

“ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ” အပိုင်းတွင် မျိုးစိတ်များကို ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များထဲမှ မည်သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့်တွေ့မြင်နိုင်သည်ကို ဖော်ပြထားသည်-

- အသက်ရှင်လျက် - အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် ။ ခရီးသွားလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရေး
- စားစရာ - အာဟာရ သို့မဟုတ် စားသောက်ဖွယ်ရာအဖြစ် စားသုံးရန်
- စုဆောင်းစရာများ - ဆုတံဆိပ်များ ၊ ပန်းပုများ ၊ အခြားအလှဆင်ပစ္စည်းများနှင့်အခြား....
- အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ - မကြာခဏ ဝတ်ဆင်ကျသည့် ဥပမာ - လက်ဝတ်ရတနာ ၊ အဝတ်အထည် ၊ ဘာသာရေးသုံးပစ္စည်းများ (အဆောင်လက်ဖွဲ့) ၊ နှင့်အခြား....
- ဆေးဝါး - ဆေးဖက်ဝင်သည့် ဂုဏ်သတ္တိများရှိသည်ဟု ထင်မြင်၍ စားသုံးခြင်း

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်	
ကျောခွံ - ကုန်းလိပ် သို့မဟုတ် ပင်လယ်လိပ်၏ ထိပ်ခွံ	
ရင်ခွံ - ကုန်းလိပ် သို့မဟုတ် ပင်လယ်လိပ်၏ ရင်ခွံ	
ကြေးခွံ - ကုန်းလိပ် သို့မဟုတ် ပင်လယ်လိပ်၏ ခေါင်းနှင့် ခြေလက်များပေါ်တွင်ရှိသည့် ကျောခွံ သို့မဟုတ် ကြေးခွံ	
အနောက်လည်ပင်းခွံ - ဦးခေါင်းအထက်၏ အလယ်ကျကျတွင်ရှိသည့်အခွံတစ်ခု (မျိုးစိတ်အားလုံးတွင်တွေ့မြင်မရှိပါ။)	

အကြောင်းအရာများ

- IV CITES နှင့် IUCN Red List
- VI CITES အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံနှင့် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံ
- VII CITES ခွင့်ပြုချက်များစစ်ဆေးမှုလမ်းညွှန်
- VIII ခွင့်ပြုချက်အတုများစစ်ဆေးခြင်း
- XI တရားမဝင်သယ်ဆောင်လေ့ရှိသည့်နည်းလမ်းများ

နို့တိုက်သတ္တဝါများ

- 2 *Capricornis* spp. တောဆိတ်မျိုးများ
- 4 *Saiga tatarica* ဆိုင်ဂါသမင်
- Saiga borealis*
- 6 Cervidae spp. သမင်ဦးချိုများ
- 8 Wild Felidae spp. တောကြောင်မျိုးများ
- 12 Lutrinae spp. အရှေ့တောင်အာရှဖျံများ
- 14 *Helarctos malayanus* အရှေ့တောင်အာရှဝက်ခံများ
- Ursus thibetanus*
- 16 Rhinocerotidae spp. ကြံ့မျိုးများ
- 18 Pholidota spp. သင်းခွေချပ်မျိုးများ
- 20 Primate spp. မျောက်ဝံနှင့်မျောက်မျိုးများ
- 22 Elephantidae spp. ဆင်များ

ငှက်များ

- 28 Bucerotidae spp. အရှေ့တောင်အာရှအောက်ချင်းနှင့် အောင်လောင်ငှက်များ
- 30 Falconiformes spp. အသားစားငှက်များ
- Accipitriformes spp.
- 32 Strigiformes spp. ဇီးကွက်မျိုးများ
- 34 Psittaciformes spp. ကျေး/ကြက်တူရွေးများ
- 36 *Gracula religiosa* တောသာလိကာများ
- 37 *Kittacincla malabaricus* သပိတ်လွယ်ငှက်

တွားသွားသတ္တဝါများ

40	<i>Gekko gekko</i>	တောက်တုံ
42	Varanidae spp.	ဖွတ်/ပဒတ်ကြီးများ
44	<i>Ophiophagus, Naja</i> spp.	အရှေ့တောင်အာရှ မြေဟောက်မျိုးများ
46	Pythonidae spp.	စပါးကြီးမြွေမျိုးများ
48	Cheloniidae Dermochelyidae	ပင်လယ်လိပ်မျိုးများ
50	<i>Batagur</i> spp.	ရေငံလိပ်/သောင်လိပ်
52	<i>Geoclemys hamiltonii</i>	လိပ်မဲ
54	<i>Heosemys grandis</i>	သင်ပေါင်းလိပ်
56	<i>Cuora</i> spp.	လိပ်ရင်ကြိုးမျိုးများ
58	<i>Platysternon megacephalum</i>	လိပ်ကြက်တူရွေး
60	Testudinidae spp.	ကုန်းလိပ်မျိုးများ
62	<i>Geochelone elegans</i> <i>Geochelone platynota</i> <i>Astrochelys radiata</i>	ကြယ်လိပ်များ
64	<i>Indotestudo elongata</i>	ဆီချိုလိပ်
66	<i>Manouria emys</i> <i>Manouria impressa</i>	ပိန်းပေါင်းလိပ်၊ လိပ်မောင်း၊ ခြေခြောက်ချောင်းလိပ်
68	<i>Amyda cartilaginea</i> <i>Dogania subplana</i> <i>Pelodiscus sinensis</i>	လိပ်တက်၊ တောင်လိပ်ကြီး ခွံပျော့လိပ်များ

CITES နှင့် IUCN Red List

CITES ကွန်ဗင်းရှင်း*

CITES (မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းလုဆဲ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း) သည် အစိုးရများ (အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ) ကြားတွင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါသဘောတူညီချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ (သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် မျိုးပွားများ - ၎င်းတို့၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းများ ကနေမဆိုပြုလုပ်သည့်အရာများ) ကို နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်ရာတွင် ၎င်းမျိုးစိတ်များ၏ ရှင်သန်မှုကို ခြိမ်းခြောက်မှုမရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

CITES သည် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသည့် မျိုးစိတ်များကို နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုတွင်အချို့ အတိုင်းအတာဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ကွန်ဗင်းရှင်းအောက်တွင် ပါဝင်သည့် မျိုးစိတ် ၃၅,၀၀၀ ကျော်အား ရေကြောင်းမှ တင်သွင်းခြင်း ၊ တင်ပို့ခြင်း ၊ ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်းနှင့် နိုင်ငံများအတွင်းသယ်ယူလာခြင်းများကို လိုင်စင်စနစ်မှ တဆင့် ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်။ CITES စာရင်းထဲတွင်ပါဝင်သည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များကို နောက်ဆက်တွဲစာရင်းများအောက်တွင် ဖော်ပြထားပါက ၎င်းတို့ကို ကုန်သွယ်မှုအား စနစ်ကျသည့် ခွင့်ပြုချက်စနစ်တစ်ခုဖြင့် တင်းကြပ်စွာထိန်းချုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (က) စာရင်းတွင် မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းလုနီးပါးဖြစ်နေသည့် မျိုးစိတ်များပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့အား ကုန်သွယ်မှုကို အထူးအခြေအနေမျိုးတွင်သာ ခွင့်ပြုထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (ခ) စာရင်းတွင် အထိန်းအချုပ်မရှိ ကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်ပါက ၎င်းတို့၏ ရှင်သန်မှုကို ထိခိုက်စေမည့်မျိုးစိတ်များပါဝင်သည်။ အဆိုပါမျိုးစိတ်များသည် လက်ရှိအချိန်အထိ မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းမှုအပေါ် ခြိမ်းခြောက်ခံရမှုမရှိသေးပါ။

နောက်ဆက်တွဲ (ဂ) စာရင်းတွင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဥပဒေအရ ကာကွယ်ထားသည့် မျိုးစိတ်များဖြစ်ပြီး ၎င်းနိုင်ငံမှ အခြားအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကို ကုန်သွယ်မှုအတွက် ကူညီထိန်းချုပ်ပေးရန် တောင်းဆိုထားသည့် မျိုးစိတ်များပါဝင်သည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုခု CITES စာရင်းဝင်မျိုးစိတ်များ တင်သွင်းခြင်း/တင်ပို့ခြင်း (သို့မဟုတ် ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်း) အတွက် သင့်လျော်သောစာရွက်စာတမ်းများကို ကြိုတင်ရရှိထားရမည်ဖြစ်ပြီး ၊ ဆိပ်ကမ်း ဝင်ပေါက်/ထွက်ပေါက်တွင် ရှင်းလင်းရန်တင်ပြရမည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် သင့်နိုင်ငံ၏ ဥပဒေသည် ပို၍တင်းကြပ်နိုင်ပြီး ထိုသို့သောကိစ္စများတွင်လည်း လျှောက်ထားရမည်။

နောက်ထပ်အချက်အလက်များကို www.cites.org တွင် လေ့လာရယူနိုင်သည်။

*CITES သည် စာရင်းပြုစုထားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုများတွင် မည်သည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးသည်ကို ဆုံးဖြတ်သည်။

မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းနိုင်သည့် မျိုးစိတ်များဆိုင်ရာစာရင်း** (IUCN Red List of Threatened Species)

နိုင်ငံတကာ သဘာဝထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အသင်း (IUCN) ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ထူထောင်ခဲ့ပြီး ၊ မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းနိုင်သည့် မျိုးစိတ်များစာရင်း (IUCN Red List) သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ တိရစ္ဆာန် ၊ မှိုနှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်မျိုးစိတ်များ ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုပြည့်စုံစွာပါရှိသည်။

မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းနိုင်သည့် မျိုးစိတ်များစာရင်း (IUCN Red List) တွင် တိရစ္ဆာန်များနှင့် အပင်များ ဆိုင်ရာ မျိုးရိုးခွဲခြားမှု ၊ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားမှုနှင့် ပျံ့နှံ့ကျက်စားမှုအချက်အလက်များကို အကဲဖြတ်လေ့လာထားသည်။ သတ်မှတ်ထားချက်များနှင့် စံနှုန်းများသည် မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းသွားနိုင်မည့် အခြေအနေကို ဆန်းစစ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

CR (မျိုးတုံးမည့်အခြေအနေလွန်စွာကြီးမား) ၊ EN (မျိုးတုံးမည့်အခြေအနေရှိ) နှင့် VU (မျိုးတုံးရန် သံသယရှိ) သတ်မှတ်ချက်သည် NT (မျိုးတုံးရန်အခြေအနေအနည်းငယ်ရှိ) သို့မဟုတ် LC (မျိုးတုံးရန်အခြေအနေနည်းပါး) တို့ထက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မျိုးတုံးမည့်အန္တရာယ်ပိုရှိသည်။

ပိုမိုသိရှိလိုပါက www.iucnredlist.org တွင် ရယူနိုင်ပါသည်။

**IUCN Red List သည် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များ၏ ဇီဝဗေဒအခြေအနေကိုဆုံးဖြတ်သည်။

CITES အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံနှင့် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံ

CITES သည် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသည့် မျိုးစိတ်များကို နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုတွင်အချို့အတိုင်းအတာဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ကွန်ဗင်းရှင်းအောက်တွင် ပါဝင်သည့် မျိုးစိတ်များကို ရေကြောင်းမှ တင်သွင်းခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်းနှင့် နိုင်ငံများအတွင်းသယ်ယူလာခြင်းများကို လိုင်စင်စနစ်မှ တဆင့် ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်။

CITES အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် တစ်ဦး/တစ်ဦးထက်ပိုသော အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံအား လိုင်စင်စနစ် စီမံခန့်ခွဲရန်နှင့် တစ်ဦး/တစ်ဦးထက်ပိုသော ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံအား ကုန်သွယ်မှုကြောင့်မျိုးစိတ်များ၏အခြေအနေပေါ်တွင်သက်ရောက်မှုများဆိုင်ရာ အကြံပေးနိုင်ရန် သတ်မှတ်ရမည်။

အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံ

ဦးညီညီကျော် ၊ ပါရဂူဘွဲ့
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
သစ်တောဦးစီးဌာန ၊ သယံဇာတနှင့်သဘာဝ
ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
ရုံးအမှတ် (၃၉)
နေပြည်တော်

ဖုန်း - +၉၅ (၆၇) ၄၀ ၅၄ ၀၀ ၊ ၄၀ ၅၀ ၁၅
ဖက်စ် - +၉၅ (၆၇) ၄၀ ၅၀ ၇၉
အီးမေးလ - dg.fd@mptmail.net.mm ၊
nnkforest@gmail.com

နောက်ဆုံး ပြုပြင်မွမ်းမံသည့်ရက်စွဲ - ၁၄/၀၂/၁၄

ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံ

ဒေါက်တာ ဦးနိုင်ဇော်ထွန်း
ညွှန်ကြားရေးမှူး
သဘာဝဝန်းကျင်နှင့် သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်း
ရေးဌာန ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန
သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး
ဝန်ကြီးဌာန
နေပြည်တော်

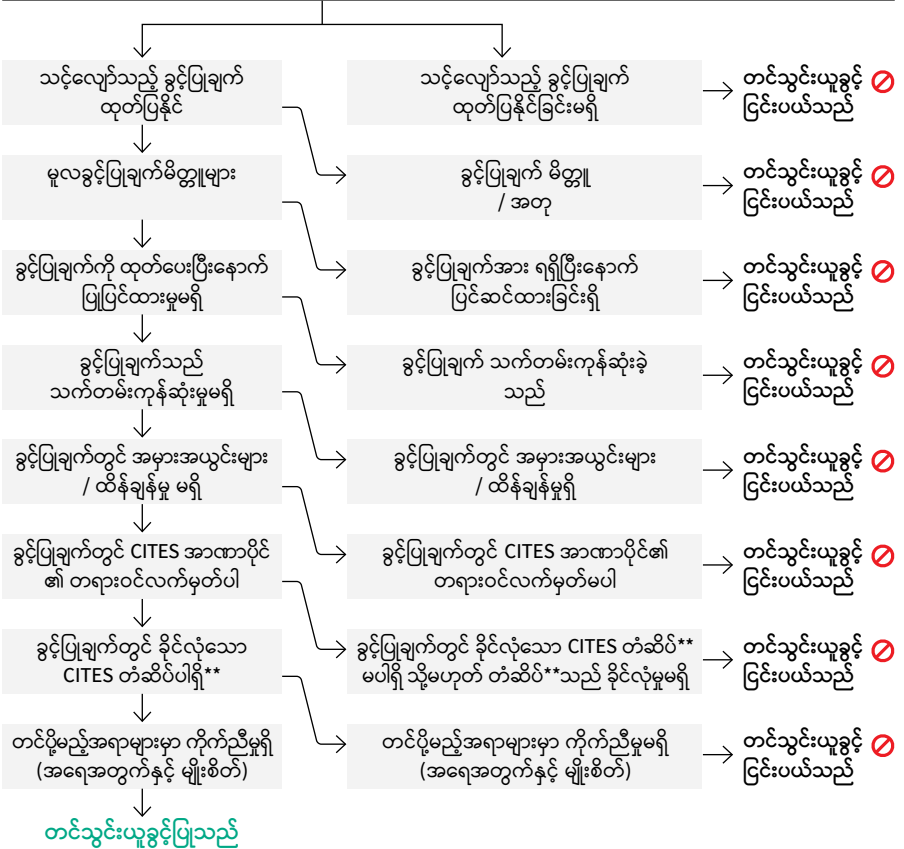
ဖုန်း - +၉၅ (၆၇) ၃၄၀ ၅၄ ၇၇ ၊ ၃၄၀ ၅၄ ၀၇
ဖက်စ် - +၉၅ (၆၇) ၃၄၀ ၅၄ ၉၃
အီးမေးလ - nnkforest@gmail.com ၊
irfdmyanmar@gmail.com

နောက်ဆုံး ပြုပြင်မွမ်းမံသည့်ရက်စွဲ - ၁၇/၁၀/၁၉

CITES ခွင့်ပြုချက်များ စစ်ဆေးခြင်း*

သယ်ယူပို့ဆောင်မှုတစ်ကြိမ်အတွက် လိုအပ်သည့် CITES ခွင့်ပြုချက်(များ)
 နောက်ဆက်တွဲ (က) တင်ပို့ခြင်းခွင့်ပြုချက် သို့မဟုတ် ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်း လက်မှတ်နှင့် တင်သွင်းခြင်း ခွင့်ပြုချက်
 နောက်ဆက်တွဲ (ခ) တင်ပို့ခြင်းခွင့်ပြုချက် သို့မဟုတ် ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်း လက်မှတ်
 နောက်ဆက်တွဲ (ဂ) တင်ပို့ခြင်းခွင့်ပြုချက် သို့မဟုတ် ပင်ရင်းနှိုင်း သက်သေခံလက်မှတ်

 မျိုးစိတ်များသည် အခြားသော ထိန်းချုပ်မှုများအောက်တွင် ပါဝင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးပါ။

* © Environment and Climate Change Canada, 2003 မှ ကိုးကားဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။
 ** မည်သည့်အခါတွင်သက်ဆိုင်သနည်း (အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အားလုံးသည် CITES တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခြင်းမရှိနိုင်)

ခွင့်ပြုချက်အတုများ ဖော်ထုတ်ခြင်း

ခွင့်ပြုချက်အတုများ - ခွင့်ပြုချက်အတုတစ်ခု

- ၁။ စာရွက်မှာပုံမှန်မဟုတ်ပါ။
စာရွက်အထူ ၊ မျက်နှာပြင် နှင့်/သို့ အရောင် ကွဲလွဲနေသည်။
- ၂။ တံဆိပ်ခေါင်း ၊ စည်း သို့မဟုတ် လုံခြုံရေးတံဆိပ်ခေါင်း
ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသည့်မိတ္တူစာရွက်များ (သင့်နိုင်ငံ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်ခံထံမှအခြား CITES အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ခွင့်ပြုချက်နမူနာများရယူကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။)

ပြင်ဆင်ထားသည့်ခွင့်ပြုချက် - ခွင့်ပြုချက်အစစ်ကို ပြင်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

- ၁။ ခွင့်ပြုချက်မှာ မိတ္တူဖြစ်သည်။
ပုံမှန်အားဖြင့် ခွင့်ပြုချက် မူရင်းကိုသာ သုံးခွင့်ရှိသည်။ (မိတ္တူများကိုခွင့်ပြုလိုပါကမိတ္တူစာရွက် တွင်သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ခံ၏မူရင်းလက်မှတ်နှင့်စည်းတံဆိပ်ပါရှိရမည်။)
- ၂။ ပုံမှန်ပုံနှိပ်ထုတ်ထားသည့်ပုံစံမဟုတ်ခြင်း။
မှင်အရောင်ပြောင်းလဲနေခြင်း ၊ ခွင့်ပြုချက်တစ်ခုတည်းအပေါ်တွင် စာလုံးပုံစံများမတူသည်ကိုတွေ့ ရသည်။
- ၃။ မှင်အစက်များရှိနေခြင်း။
မူရင်းစာလုံးကိုပြင်ဆင်ထားသည့် မှင်သားမှာပို၍ပါးသည်။ ခွင့်ပြုချက်ကိုအလင်းရောင်နောက်ခံ ထားပြီးကြည့်ပါကအလွယ်တကူခွဲခြားနိုင်သည်။
- ၄။ ခွင့်ပြုချက်တွင် ထပ်တိုးခြင်း / ဖျက်ထားခြင်း။
ပြင်ဆင်ထားသည့်ခွင့်ပြုချက်သည် တရားမဝင်ပါ (စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်ခံကပြောင်းလဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးခွင့်ပြုထားခြင်းမရှိခဲ့လျှင်)

အကြိုးမဝင်သည့် ခွင့်ပြုချက်များ

- ၁။ ခွင့်ပြုချက်ကျော်လွန်နေသည့် ခွင့်ပြုချက်
ရက်ကျော်လွန်သည့်ခွင့်ပြုချက်ကိုအသုံးပြုခြင်း။ တင်ပို့ခြင်း/ထပ်ဆင့်တင်ပို့ခြင်းအတွက် ခွင့်ပြု ရက်၆ လထက် မကျော်လွန်ရ။ တင်သွင်းခြင်း/မူရင်းထောက်ခံချက်များအတွက် ခွင့်ပြုရက် ၁၂ လ ထက်မကျော်လွန်ရ။
- ၂။ သယ်ဆောင်လာသည့်အရာများမှာ ခွင့်ပြုချက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်စာရင်း ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း။
သယ်ဆောင်လာသည့်ပစ္စည်းများနှင့် ခွင့်ပြုချက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်စာရင်းမှာကိုက်ညီမှုမရှိပါ။ (မတူညီသည့်မျိုးစိတ် ၊ အရေအတွက် ၊ ပစ္စည်းနှင့်အစိတ်အပိုင်းများ)

ခွင့်ပြုချက်အတုများတွင်အောက်ဖော်ပြပါအချက်အလက်များမှားယွင်းမှုရှိသည်ကိုတွေ့ရလေ့ရှိသည်။

ထပ်ဆင့်တင်ပို့ခြင်း

အကွက် ၁၂ တွင် အောက်ဖော်ပြပါအချက်အလက်များကိုစစ်ဆေးပါ။ (စာမျက်နှာ ၁၀ တွင်ဖော်ပြထားသည်။)

- ၁။ ပင်ရင်းနှိုင်ငံ
- ၂။ တင်ပို့ခွင့်ပြုချက်နံပါတ်
- ၃။ ခွင့်ပြုချက်ထုတ်ပေးသည့်ရက်စွဲ

နောက်ထပ်တစ်နိုင်ငံသို့ထပ်ဆင့်တင်ပို့ခြင်း

အကွက် ၁၂ (က) တွင် အောက်ဖော်ပြပါအချက်အလက်များကိုစစ်ဆေးပါ။ (စာမျက်နှာ ၁၀ တွင်ဖော်ပြထားသည်။)

- ၁။ နောက်ဆုံးတင်ပို့မည့်နိုင်ငံ
- ၂။ ထပ်ဆင့်တင်ပို့ပါမိမ့်/ထောက်ခံချက်နံပါတ်
- ၃။ ခွင့်ပြုချက်ထုတ်ပေးသည့်ရက်စွဲ
- ၄။ အကွက် ၁၂ ပါ အချက်များ ပြည့်စုံခြင်း ရှိ / မရှိ စစ်ဆေးပါ။

သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း

- ၁။ ခွင့်ပြုချက်တွင် နောက်ဆုံးတင်ပို့မည့်နိုင်ငံနှင့် သဘောတူ သယ်ဆောင်လာသည့် စာရွက်စာတမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်နိုင်ငံမှာ ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးပါ။
- ၂။ ဖြစ်နိုင်မည်ဆိုပါက ခွင့်ပြုချက်ပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာရင်းနှင့် သဘောတူစာရင်း ကိုက်ညီမှု ရှိ /မရှိ စစ်ဆေးပါ။

ဆပ်ကပ် / လှည့်လည်ပြသခြင်း

- ၁။ တိရစ္ဆာန်တိုင်းအတွက်လှည့်လည်ပြသခြင်းဆိုင်ရာမူလထောက်ခံချက်/ CITES ခွင့်ပြုချက် / ထောက်ခံချက်လိုအပ်ပါသည်။
- ၂။ ထောက်ခံချက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် တိရစ္ဆာန်များ၏အမှတ်အသား/တက်တူး/အညွှန်းများကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးပါ။
- ၃။ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်စီ ရွှေ့ပြောင်းသယ်ဆောင်ရာတွင် လိုအပ်သည့် အခြေအနေများကိုလိုက်နာ ပြင်ဆင်ပြီး သယ်ဆောင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးပါ။
- ၄။ လှည့်လည်ပြသခြင်းဆိုင်ရာမူလထောက်ခံချက်သက်တမ်းမှ ၃ နှစ်ဖြစ်ပြီး - (မူရင်းထောက်ခံချက်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် သိမ်းဆည်းထားခြင်းမပြုရ။) အဆိုပါထောက်ခံချက်စာရွက်တွင် အကြိမ်များစွာ တင်ပို့ခြင်း/တင်သွင်းခြင်း အတည်ပြုချက် အကွက်များစွာပါရှိသည့် စာရွက်တွဲများပါရှိသည်။

CITES အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံမဟုတ်သည့် နိုင်ငံများနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း

- ၁။ တင်ပို့မည့်အရာများအတွက် CITES ခွင့်ပြုချက်တစ်ခုတွင် သာမန်အားဖြင့်လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များနှင့်တူညီစွာဖော်ပြထားသည့်စာရွက်စာတမ်းများပူးတွဲပါရှိရမည်။

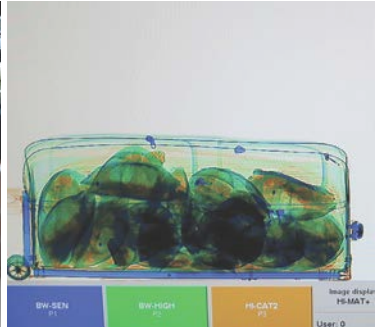
CONVENTION ON INTERNATIONAL TRADE IN ENDANGERED SPECIES OF WILD FAUNA AND FLORA		PERMIT/CERTIFICATE No. ☐ EXPORT ☐ RE-EXPORT ☐ IMPORT ☐ OTHER:		Original <hr/> 2. Valid until											
		3. Importer (name and address) 3a. Country of import		4. Exporter/re-exporter (name, address and country) Signature of the applicant											
5. Special conditions <i>For live animals, this permit or certificate is only valid if the transport conditions conform to the Guidelines for Transport of Live Animals or, in the case of air transport, to the IATA Live Animals Regulations</i>		6. Name, address, national seal/stamp and country of Management Authority													
5a. Purpose of the transaction (see reverse)		5b. Security stamp no.													
7/8. Scientific name (genus and species) and common name of animal or plant		9. Description of specimens including quantity, sex, age, etc.		10. Appendix no. and source (see reverse)	11. Quantity (including sex)										
7/8.		9.		10.	11.										
A 12. Country of origin * Permit no. Date		12a. Country of last re-export Certificate no. Date		12b. No. of the operation ** or date of acquisition ***											
7/8.		9.		10.	11.										
B 12. Country of origin * Permit no. Date		12a. Country of last re-export Certificate no. Date		12b. No. of the operation ** or date of acquisition ***											
7/8.		9.		10.	11.										
C 12. Country of origin * Permit no. Date		12a. Country of last re-export Certificate no. Date		12b. No. of the operation ** or date of acquisition ***											
7/8.		9.		10.	11.										
D 12. Country of origin * Permit no. Date		12a. Country of last re-export Certificate no. Date		12b. No. of the operation ** or date of acquisition ***											
* Country in which the specimens were taken from the wild, bred in captivity or artificially propagated (only in case of re-export) ** Only for specimens of Appendix I species bred in captivity or artificially propagated for commercial purposes *** For pre-Convention specimens 13. This permit/certificate is issued by: _____ Place Date Security stamp, signature and official seal															
14. Export endorsement		15. Bill of Lading/Air waybill number													
<table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">Block</th> <th style="width: 20%;">Quantity</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td></td> </tr> <tr> <td>B</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Block	Quantity	A		B		C		D		Port of export		Date	
Block	Quantity														
A															
B															
C															
D															
Signature		Official stamp and title													

တရားမဝင်သယ်ဆောင်လေ့ရှိသည့်နည်းလမ်းများ (၁)

လူဖြင့်သယ်ဆောင်ခြင်း ငှက်ဥများ တရားမဝင်သယ်ဆောင်ရန်အတွက် အထူးပြုလုပ်ထားသည့် အင်္ကျီ (ဘယ်) ၊ အဝတ်အထည်အောက်တွင်ထည့်၍ ငါးများသယ်ဆောင်လာပုံ (ညာ)

အိတ်ထဲဝှက်လာခြင်း ဆင်စွယ်များကို အိတ်များထဲတွင် ဝှက်ယူလာပုံ (ဘယ်) ၊ X-ray ဖြင့် လိပ်များကိုစစ်ဆေးတွေ့ရှိပုံ (ညာ)

ယာဉ်ထဲတွင် ဝှက်ယူလာခြင်း ကုန်တင်ယာဉ်အနောက်တွင်သင်းခွေချပ်အရှင်များကိုဝှက်ယူပြီးသယ်ဆောင်လာပုံ (ဘယ်) ၊ ဘတ်စ်ကားတာယာအထက်တွင် ငှက်များကို ဝှက်ထားပုံ (ညာ)

တရားမဝင်သယ်ဆောင်လေ့ရှိသည့်နည်းလမ်းများ (၂)

စာနှင့် ပါဆယ်များထဲ ဝှက်လာခြင်း တောက်တဲ့အား စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲတွင် မှောင်ခိုတင်သွင်းလာပုံ (ဘယ်) ၊
မြွေဟောက်များအား ပလပ်စတစ်ပြွန်ထဲတွင် ဖုံးကွယ်ထားပုံ (ညာ)

ဩစတြေးလျဖျတ်အား စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲတွင်ဝှက်ထားပုံ (ဘယ်) ၊
လိပ်များနှင့်ဖျတ်များအား ကလေးကစားစရာ အတုံးများကြားတွင် ဖုံးကွယ်ထားပုံ (ညာ)

နို့တိုက်သတ္တဝါများ

<i>Capricornis</i> spp.	2	တောဆိတ်မျိုးများ
<i>Saiga tatarica</i>	4	ဆိုင်ဂါသမင်
<i>Saiga borealis</i>		
Cervidae spp.	6	သမင်ဦးချိုများ
Wild Felidae spp.	8	တောကြောင်မျိုးများ
Lutrinae spp.	12	အရှေ့တောင်အာရှဖျံများ
<i>Helarctos malayanus</i>	14	အရှေ့တောင်အာရှဝက်ဝံများ
<i>Ursus thibetanus</i>		
Rhinocerotidae spp.	16	ကြံ့မျိုးများ
Pholidota spp.	18	သင်းခွေချပ်မျိုးများ
Primate spp.	20	မျောက်ဝံနှင့်မျောက်မျိုးများ
Elephantidae spp.	22	ဆင်များ

တောဆိတ်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် <i>Capricornis spp.</i>	သာမန်နာမည် Serow spp.	📍 အရှေ့တောင်အာရှ - ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်
---------------------------------------	--------------------------	---

CITES နောက်ဆက်တွဲ က အားလုံး စာရင်းတွင်မပါဝင်သည့် *Capricornis crispus* (ဂျပန်တောဆိတ်) နှင့် *Capricornis swinhoei* (တိုင်ဝမ်တောဆိတ်) မျိုးများမှလွဲ၍

နောက်ဆက်တွဲ
က *Capricornis sumatraensis*
တောဆိတ်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

မျက်လုံးအောက်တွင် သိသာထင်ရှားသည့်ဂလင်းအိတ်များရှိ

CITES နောက်ဆက်တွဲ (က)

- *Capricornis milneedwardsii* (တရုတ်တောဆိတ်)
- *Capricornis rubidus* (တောဆိတ်နီ)
- *Capricornis sumatraensis* (ဆူမတြားတောဆိတ်)
- *Capricornis thar* (ဟိမဝန္တာတောဆိတ်)

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

စားစရာ
စုဆောင်းစရာများ
ဆေးဝါး

တောဆိတ်မျိုးများ

- 1 တောဆိတ်ဦးချိုများ
- 2 တောဆိတ်ဦးခေါင်း
- 3 တောဆိတ်ဦးခေါင်းနှင့်ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများမှအဆီထုတ်ယူပုံ
- 4 တောဆိတ်အရှေ့နှင့်ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများ

1

2

4

3

ဆိုင်ဂါသမင်

သိပ္ပံအမည် <i>Saiga tatarica</i> <i>Saiga borealis</i>	သာမန်နာမည် Saiga Antelope	📍 ကာဇတ်စတန် ၊ မွန်ဂိုးလီးယား ၊ ရုရှား ၊ တာမိနစ္စတန် ၊ ဥဘက်စ္စတန်
--	------------------------------	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁ တောရိုင်းမျိုးစိတ်များကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး တားမြစ်ထားသည်။

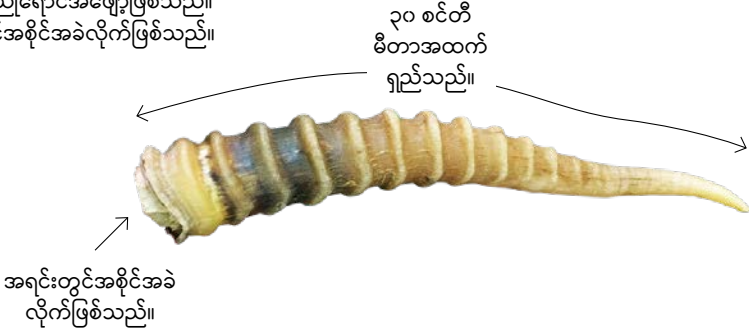

နောက်ဆက်တွဲ ၁ *Saiga tatarica* ဆိုင်ဂါသမင်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

ဆိုင်ဂါသမင်ထီးများတွင်သာ ဦးချိုများပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့မှာ-

- အနည်းငယ်ကောက်ကွေ့သည်။
- အလင်းတဝက်တပျက်ဖောက်မြင်နိုင်သည်။
- ဖယောင်းညှို့ရောင်အဖျော့ဖြစ်သည်။
- အရင်းတွင်အစိုင်အခဲလိုက်ဖြစ်သည်။

ရှောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

ဆိုင်ဂါသမင်

- 1 ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုကိုခြစ်ယူထားပုံ
- 2,7 ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့်ပစ္စည်းများ
- 3 ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုပါဝင်သည့် အအေးခံထားသည့်ရေ
- 4 ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် လက်ဝတ်ရတနာများ
- 5 ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် လက်ဝတ်ရတနာများ
- 6 ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုတစ်ခုလုံး

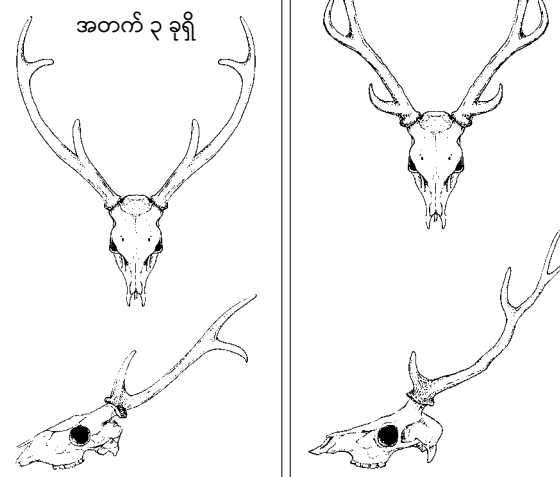
ဆိုင်ဂါသမင်

羚羊

Ling yang

သမင်ဦးချိုများ

သိပ္ပံအမည် Cervidae spp.		သာမန်နာမည် Deer Antlers	
CITES စာရင်း ပြောင်းလဲမှုရှိ သည်။*	Muntiacus spp. ချေမျိုးစိတ်များ	CITES စာရင်း ပြောင်းလဲမှုရှိ သည်။*	Axis porcinus ဒရယ်
*CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) Muntiacus crinifrons (တရုတ်နှင့်မြန်မာ) Muntiacus vuquangensis (ဗီယက်နမ်) အခြားသမင်မျိုးစိတ်များသည် CITES စာရင်းတွင်မပါဝင်ပါ။		**CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) Axis porcinus annamiticus (ဗီယက်နမ်) အခြားသမင်မျိုးစိတ်များသည် CITES စာရင်းတွင်မပါဝင်ပါ။	
အတက် ၁ ခုရှိ 		အတက် ၂ - ၅ ခုရှိ 	
ဦးချိုအရှည် - ၁၀ မှ ၁၅ စင်တီမီတာ လုံးပတ် - ၈.၅ စင်တီမီတာအောက်		ဦးချိုအရှည် = ၉၂ စင်တီမီတာ လုံးပတ် = ၁၄ စင်တီမီတာ	
① ပါကစ္စတန် မှ အင်ဒိုနီးရှား အထိ ၊ တရုတ်မြောက်ပိုင်း		① ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ တရုတ် ၊ အိန္ဒိယ ၊ မြန်မာ ၊ နီ ပေါ ၊ ပါကစ္စတန် ၊ ထိုင်း	
② တရုတ် ၊ ဂျပန် ၊ ရုရှား ၊ ထိုင် ဝမ် ၊ ဗီယက်နမ်			

ဦးချိုအတိုများမှာ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် ဖုံးလွှမ်းထားသော အမွှေးရှည်များအောက်မှ ထွက်နေသည်။ ဦးခေါင်းမှဦးချိုအရင်းအထိအရှည်မှာ ၆.၇ စင်တီမီတာအထက်ရှိသည်။

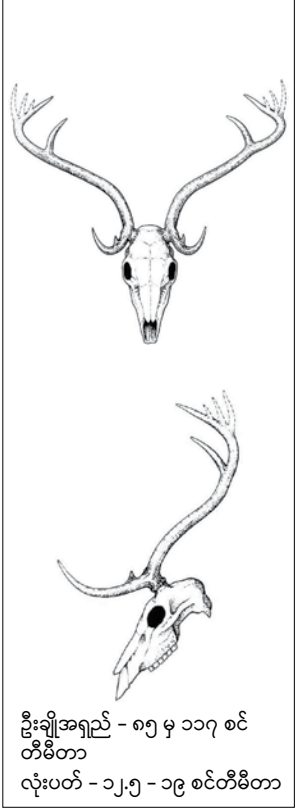
ဦးချိုများမှာ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် ဖုံးလွှမ်းထားသော အမွှေးရှည်များအောက်မှ ထွက်နေသည်။ အောက်ဆုံးရှိ တတိယမြောက်အတက်မှာ ချွန်ထက်နေသည်။ ထိပ်အခွံဖြစ်နေသည်။

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ
စုဆောင်းစရာများ . ဆေးဝါး

အခြားသမင်ဦးချိုများကိုလည်း ရောင်းဝယ်ကြသည် - ဖော်ပြပါ ပုံများသည် ရောင်းဝယ်မှုတွင် အများဆုံးတွေ့ရလေ့ရှိသည့် ပုံများဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ
Rucervus eldii
သမင်/ရွှေသမင်

ဦးချိုအရှည် - ၈၅ မှ ၁၁၇ စင်တီမီတာ
လုံးပတ် - ၁၂.၅ - ၁၉ စင်တီမီတာ

📍 ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အိန္ဒိယ ၊ လာအို ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

နောက်ဆက်တွဲ
Rucervus duvaucelii
အိန္ဒိယသမင်

ဦးချိုအရှည် - ၇၅ မှ ၁၀၈ စင်တီမီတာ

📍 အိန္ဒိယ ၊ နီပေါ

CITES
နောက်ဆက်တွဲ
တွင် မပါဝင်
Rusa unicolor
ဆတ်

ဦးချိုအရှည် - ၃၈ မှ ၁၀၈ စင်တီမီတာ
လုံးပတ် - ၈.၅ မှ ၂၄ စင်တီမီတာ

📍 အရှေ့တောင်အာရှတွင်တွေ့ရသည် - ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ဖိလစ်ပိုင် ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

- နဖူးချိုသည်ပင်မချိုနှင့်တဆက်တည်းဖြစ်သည်။
- ချိုများမှာကြမ်းတမ်းသည်။
- အတက်အားလုံးချွန်ထက်နေသည်။

- *Rucervus eldii* (ရွှေသမင်) နှင့် တူညီပေမယ့် ဦးချိုများမှာ ချောမွေ့သည်။
- အတက်ထိပ်ဖျားမှာ ချွန်ထက်နေသည်။

- အတက်များမှာ ဖြောင့်တန်းနေသည်။

တောကြောင်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် Wild Felidae spp.	သာမန်နာမည် Wild Cat spp.
---------------------------------	-----------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး ကြောင်မျိုးများအားလုံးပါဝင်သည်။ (အိမ်မွေးကြောင်မှလွဲ၍)

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Panthera tigris</i>
က	ကျား

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Panthera pardus</i>
က	ကျားသစ်

CITES နောက်ဆက်တွဲ (က)

- *Panthera tigris* (ကျား)
- *Panthera pardus* (ကျားသစ်)
- *Uncia uncia* (နှင်းကျား)
- *Neofelis* spp. (သစ်တက်ကျား/အင်းကျား)
- *Catopuma temmincki* (အာရှ ကျားမင်း/ကြောင်မင်း)
- *Pardofelis marmorata* (ကြောင်သလင်း)
- *Prionailurus planiceps* (ကြောင်ခေါင်းပြား)
- *Prionailurus bengalensis* (သစ်ကြောင်)*

* ထိုင်းနိုင်ငံတွင်သာတွေ့ရသည်။

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

ဦးခေါင်း

ဦးခေါင်းခွံသည် လုံးပြီးတိုသည်။

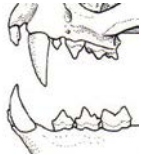
“ပုံမှန်” ကြောင်မျိုးနွယ်

ကျား

သွား

သွား ၂၈ - ၃၀ ချောင်း၊
စွယ်သွား ၄ ချောင်း

ရှေ့သွား (incisors)

သေးငယ်ပြီးတစ်လှိုင်းသာရှိသည်။
(အပေါ် - ၃၊ အောက် ၃) x ၂

စွယ်သွား (canine)

ရှည် / ချွန်ထက် / အနည်းငယ်ကောက်
(အပေါ် - ၁၊ အောက် ၁) x ၂

ကိုက်ဖြတ်သွား (carnassial/pre-molar)

ကြီးမားသည်။
(အပေါ် - ၂ မှ ၃၊ အောက် - ၂) x ၂

ကြိတ်ဝါးသွား (molar)

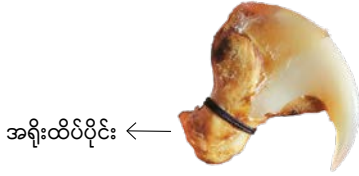
အပေါ် - သေးငယ်သည်။
(အပေါ် - ၁၊ အောက် - ၁) x ၂

ကျား နှင့် ဝက်တံ စွယ်သွား နှိုင်းယှဉ်ခြင်း

ကျား သွား -
 - မြောင်း ၁ ခု / ၁ ခုထက်ပိုပါရှိသည်။
 - အစွယ်များ (စွယ်သွားများ) မှာ ခြောက်သွေ့ပါက အက်ကွဲလေ့ရှိသည်။

ခြေစွယ် ၊ လက်စွယ်များ

- စက်ဝိုင်းပုံစံနီးပါးဖြစ်သည်။
- အဝါဖျော့/ပယင်းရောင်ရှိသည်။
- အလင်းရောင်ဖောက်ထွင်းနိုင်သည်။
- အရိုးထိပ်ပိုင်းမှာပြားချပ်သည့်ပုံစံရှိသည်။

အရိုးထိပ်ပိုင်း ←

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
စုဆောင်းစရာများ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

တောကြောင်မျိုးများ

- 1 အရိုး “ကိတ်မုန့်/ကော်”
- ၎င်းသည်ကျားအရိုးများကို အခြား
အမည်များနှင့်ကြာရှည်စွာပြုတ်ပြီး
ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။
- 2 ဦးခေါင်းခွံနှင့်အရိုးများ
- 3 သွား
- 4 သစ်ကြောင်ပေါက်များ
- 5 ခြေစွယ် ၊ လက်စွယ်များ
- 6 အရိုးနှင့် ကျောက်မျက်ဖြင့်ပြုလုပ်
ထားသော လက်ကောက်

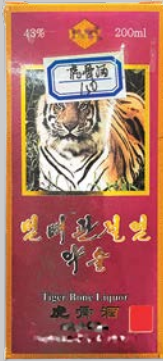

- 7 အရိုးပိုင်
- 8 ကျားသစ်အရေခွံ
- 9 ကျားမင်း/ကြောင်မင်းအရေခွံ
- 10 ကျားအရေခွံ

ကျားအရိုး
虎骨
Hǔ gǔ

ကျားသစ်အရိုး
豹骨
Bào gǔ

ခြင်္သေ့အရိုး
狮骨
Shī gǔ

7

8

10

9

အရှေ့တောင်အာရှဖျံများ

သိပ္ပံအမည် Lutrinae spp.	သာမန်နာမည် Southeast Asian Otters
-----------------------------	--------------------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Aonyx cinerea</i>
က	ဖျံခြေသည်းငယ်

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Lutra lutra</i>
က	ချောင်းဖျားဖျံ

Ⓧ အာရှ - အရှေ့တောင်အာရှ - ဘရူနိုင်းဒါရူဆလင် ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ဖိလစ်ပိုင် ၊ စင်္ကာပူ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

Ⓧ ဥရောပနှင့်အာရှ။ အရှေ့တောင်အာရှ - ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

- ဖျံများအားလုံးတွင် အသေးဆုံးဖြစ်သည်။
- ခေါင်းမှာသေးပြီးလုံး၍ နှုတ်သီးတိုသည်။
- ခြေသည်းများအလွန်သေးသဖြင့် ခြေချောင်းထိပ်များကိုမ ကျော်ပါ။

- အမွှေးတိုပြီးရှည်ထွက်နေသည့်အမွှေးများမှာမီးခိုးရောင် ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။
- နှာခေါင်းထပ်နှင့်မျက်နှာရှိအမွှေးများဆက်သည့်နေရာ သည် “W” ပုံစံဖြစ်သည်။
- အမြီးထိပ်မှာလုံးဝန်းနေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Lutrogale perspicillata</i>
က	ဖျံအမွှေးနု ၊ ဖျံမွှေးချော

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Lutra sumatrana</i>
ခ	ဆူမားတြားဖျံ

Ⓧ အရှေ့တောင်အာရှ - ဘရူနိုင်းဒါရူဆလင် ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ စင်္ကာပူ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

Ⓧ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ မလေးရှား ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

- အမွှေးများတောက်ပချောမွတ်နေသည်။
- နှာခေါင်းထိပ်နှင့်မျက်နှာရှိအမွှေးများဆက်သည့်နေရာ မှာ အဖြောင့်ဖြစ်သည်။
- အမြီးအနည်းငယ်ပြားသည်။

- နှာခေါင်းထိပ်တွင်အမွှေးများရှိသည်။
- နှုတ်ခမ်း ၊ မေးစေ့နှင့် အထက်လည်ချောင်းတို့သည် အဖြူရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ တစ်ကိုယ် လုံးမှာ အညိုရောင်ဖြစ်သည်။
- အမြီးဖြတ်ပိုင်းနေရာရှိ အမြီးမှာ လုံးဝန်းသည်။

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စုဆောင်းစရာများ

အရှေ့တောင်အာရှဖျံများ

- 1 *Aonyx cinerea* (ဖျံခြေသည်းငယ်) အရေခွံ အခြောက်
- 2 *Lutra sumatrana* (ဆူးမားကြားဖျံ) အရေခွံ
- 3 *Lutra perspicillata* (ဖျံအမွှေးနု၊ ဖျံမွှေးချော) အရေခွံ
- 4 ဖျံခြေသည်းငယ် အရေခွံ
- 5 ဆူးမားကြားဖျံ အရေခွံ

အရှေ့တောင်အာရှ ခွေးဝံ/မြင်းဝံ/ဝက်ဝံ များ

သိပ္ပံအမည် <i>Helarctos malayanus, Ursus thibetanus</i>	သာမန်နာမည် Southeast Asian Bears
--	-------------------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က အားလုံး

📍 အရှေ့တောင်အာရှ - ဘရူနိုင်းဒါရူဆလင် ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း

📍 အရှေ့တောင်အာရှ - ကမ္ဘောဒီးယား ၊ လာအို ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အမွှေးတိုသည်။
- သေးပြီးလုံးသော နားရွက်များရှိသည်။
- ရင်ဘက်တွင် ညိုဝါရောင် “U” သို့မဟုတ် “V” ပုံစံအမှတ်အသားရှိသည်။

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အမွှေးစုတ်ဖွာ ၊ ရှည်သည်။
- ထောင်နေသည့် နားရွက်ကြီးများရှိသည်။
- ရင်ဘက်တွင် အဖြူရောင် “V” ပုံစံအမှတ်အသားရှိသည်။

မှတ်ချက် - စာမျက်နှာ ၉ တွင် ဝက်ဝံနှင့် ကျား သွားများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသည်။

ရှောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

အရှေ့တောင်အာရှ ခွေးဝံ/မြင်းဝံ/ဝက်ဝံ များ

- 1 သည်းခြေများကို ဖုလင်းဖြင့်ထည့်ထားခြင်း
- 2 ဝက်ဝံသည်းခြေအမှုန့်
- 3 သွား
- 4 ခြေသည်းများ
- 5 လက်ဖဝါးများနှင့် သည်းခြေအိတ်များ
- 6 ဝက်ဝံသည်းခြေဆေးပြားများ

ဝက်ဝံသည်းခြေ
熊胆

Xióng dǎn

ကြံ့မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် Rhinocerotidae spp.	သာမန်နာမည် Rhinoceros spp.	📍 အာရှနှင့် အာဖရိက
-----------------------------------	-------------------------------	--------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က အားလုံး တောင်အာဖရိကနှင့် ဆွာဇီလန်မှ *Ceratotherium simum simum* (ကြံ့ဖြူ) များသည် နောက်ဆက်တွဲ (ခ) တွင်ပါဝင်သည်။

ကြံ့မျိုးစိတ် ၅ မျိုးရှိသည် - အာရှတွင် ၃ မျိုး နှင့် အာဖရိကတွင် ၂ မျိုး

အာရှမျိုးစိတ်များ

- *Dicerorhinus sumatrensis* (ကြံ့/ဝက်ကြံ့)
- *Rhinoceros sondaicus* (ကြံ့/ကြံ့ဆင်)
- *Rhinoceros unicornis* (အိန္ဒိယ/ဂျိတစ်ချောင်းကြံ့)

အာဖရိကမျိုးစိတ်များ

- *Diceros bicornis* (ကြံ့နက်)
- *Ceratotherium simum* (ကြံ့ဖြူ)

ရှောင်းဝယ်မှုပုံစံ

စုဆောင်းစရာများ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

ကြွချိုးများ

- 1 ကြွချိုးချိုတစ်ခုလုံး
- 2 ကြွချိုးမှထွင်းထုထားသည့် ပစ္စည်းများ
- 3 ကြွချိုးမှပြုလုပ်ထားသည့် လက်ဝတ်ရတနာများ
- 4 ကြွချိုးအား တိုခြင်း
- 5 ကြွချိုး (အပိုင်းအစများ)

ကြွချိုး
犀牛角
Xī niú jiǎo

သင်းခွေချပ်များ

သိပ္ပံအမည် Pholidota spp.	သာမန်နာမည် Pangolin spp.
------------------------------	-----------------------------

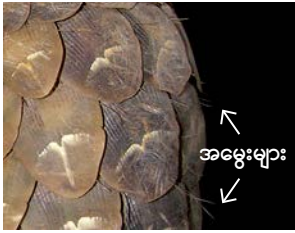
CITES နောက်ဆက်တွဲ က အားလုံး

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Manis javanica</i>
က	ပသျှူး/မလေးသင်းခွေချပ်

အာရှမျိုးစိတ်များ 📍 တောင် ၊ အရှေ့နှင့် အရှေ့တောင်အာရှ

- *Manis javanica* (ပသျှူး/မလေးသင်းခွေချပ်)
- *Manis pentadactyla* (တရုတ်သင်းခွေချပ်)
- *Manis culionensis* (ဖိလစ်ပိုင်သင်းခွေချပ်)
- *Manis crassicaudata* (အိန္ဒိယသင်းခွေချပ်)

အာဖရိကမျိုးစိတ်များ 📍 အနောက် ၊ အလယ် ၊ အရှေ့နှင့် တောင် အာဖရိက

- *Phataginus tetradactyla* (ဝမ်းဗိုက်မည်းသစ်ပင် သင်းခွေချပ်)
- *Smutsia gigantea* (ဧရာမမြေသင်းခွေချပ်)
- *Smutsia temminckii* (မြေသင်းခွေချပ်)
- *Phataginus tricuspis* (ဝမ်းဗိုက်ဖြူသစ်ပင်သင်းခွေချပ်)

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်းမှာ အကြေးခွံဖုံးလွှမ်းနေသည်။
- အာရှသင်းခွေချပ်များ၏ အကြေးခွံများကြားတွင် အမွှေးတူများရှိသည်။
- အာဖရိက သင်းခွေချပ်များ၏ အကြေးခွံများကြားတွင် အမွှေးများမရှိပါ။

ရှောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

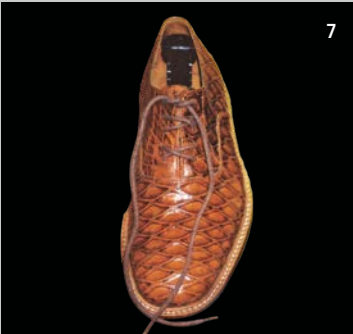
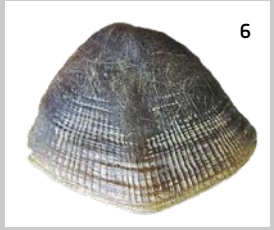
သင်းခွေချပ်များ

- 1, 2 သင်းခွေချပ်အကြေးခွံအားထွင်းထု၍ပြုလုပ်ထားသည့် အသုံးအဆောင်များ
- 3 သင်းခွေချပ်သန္ဓေသားခြောက်များ
- 4, 5 သင်းခွေချပ်အကြေးခွံအမှုန့်
- 6 အကြေးခွံခြောက်
- 7 သင်းခွေချပ်သားရေ
- 8 ကြော်ထားသည့် အကြေးခွံများ

သင်းခွေချပ်

穿山甲

Chuān shān jiǎ

မျောက်ဝံနှင့်မျောက်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် Primate spp.	သာမန်နာမည် Apes and Monkeys	📍 အာဖရိက ၊ အာရှ ၊ ဥရောပ ၊ တောင်နှင့် အလယ် အမေရိက
----------------------------	--------------------------------	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး

CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင်ပါဝင်သည့် ပရိုင်းမိတ်မျိုးစိတ်များမှာ -

မျောက်ဝံမျိုးများ (Hominidae spp.) မျောက်လွဲကျော်မျိုးများ (Hylobatidae spp.) ဥပမာ - သစ်ရွက်စားမျောက်များ (Pygathrix spp.) ဥပမာ -
 ဥပမာ - အော်ရီဂူတန် ၊ ချင်ပန်ဇီ မျောက်လွဲကျော် (လက်ဖြူ) ၊ ပါးနီမျောက်လွဲကျော် ၊ အမွှေးရှည် မျောက်လွဲကျော်
 အနီရောင်သစ်ရွက်စားမျောက်

နောက်ဆက်တွဲ *Pongo abelii*
 ဆူမားတြာအော်ရီဂူတန်
က

နောက်ဆက်တွဲ *Hylobates lar*
 မျောက်လွဲကျော်လက်ဖြူ
က

နောက်ဆက်တွဲ *Pygathrix cinerea*
 အနီရောင်သစ်ရွက်စားမျောက်
က

နှာခေါင်းလန်သောမျောက်များ (Rhinopithecus spp.) ဥပမာ - မြန်မာ နှာလန်မျောက်

နောက်ဆက်တွဲ *Rhinopithecus avunculus*
 တွမ်ကင်နှာခေါင်းလန်မျောက်
က

မျောက်လေပွေ/မျောက်မောင်းမများ (Nycticebus spp.)

နောက်ဆက်တွဲ *Nycticebus coucang*
 မျောက်လေပွေ/မျောက်မောင်းမ
က

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အရှေ့ထွက်နေသည့်မျက်လုံးများ
- နှာခေါင်းတို ၊ မျက်နှာပြား
- ခြေသည်းအစား ခြေသည်းခွံ
- ခြေ/လက်ချောင်း ၄ ချောင်း

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
စုဆောင်းစရာများ
ဆေးဝါး

မျောက်ဝံနှင့်မျောက်မျိုးများ

- 1 *Nycticebus pygmaeus* (မျောက်လေးပွေ/မျောက်မောင်းမ)
- 2 မျောက်ဦးခေါင်းခွံ
- 3 *Pygathrix nemaeus* (အနီရောင်သစ်ရွက်စားမျောက်)
- 4 တိုင်းရင်းဆေးအတွက်ပြင်ဆင်ထားသည့် *Nycticebus bengalensis* (မျောက်လေးပွေ/မျောက်မောင်းမ)
- 5 ဆင်ကပ်တွင်ဖျော်ဖြေနေသည့်မျောက်ဝံများ
- 6 *Pongo abelii* (ဆူမားတြားအော်ရီဂူတန်မျောက်) ငယ်

ဆင်များ

သိပ္ပံအမည် Elephantidae spp.	သာမန်နာမည် Elephant spp.
---------------------------------	-----------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က အားလုံး: တော့စ်ပါနာ ၊ နမီးဘီးယား ၊ တောင်အာဖရိကနှင့် ဇင်ဘာဘွေမှ အာဖရိကဆင်မျိုးနွယ် (*Loxodonta Africana*) သည် နောက်ဆက်တွဲ (ခ) တွင် ပါဝင်သည်။*

နောက်ဆက်တွဲ *Elephas maximus*
က ဆင်

နောက်ဆက်တွဲ *Loxodonta africana*
က အာဖရိကဆင်

📍 အရှေ့တောင်အာရှ - ဘရူနိုင်းဒါရူဆလင် ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

📍 နိုင်ငံပေါင်း ၃၀ ကျော်

ဆင်စွယ်တစ်ခုလုံးအစားထိုး သို့မဟုတ် ထွင်းထုထားခြင်း

သာဘာအစားထိုးပစ္စည်းများ

- ဆင်ကြီးမျိုးအစွယ်
- အာတိတ်ဒေသဝေလငါးဖြူအစွယ်
- ဝါးလရပ်ဖျံ
- ဝေလငါး
- တောဝက်
- ရေမြင်း
- အရိုး
- အောက်ချင်းမြီးရှည်
- Tagua အုန်းသီးအခွံ

အတုပြုလုပ်နိုင်သည့် အစားထိုးပစ္စည်းများ

- ပလပ်စတစ်ပြုလုပ်နိုင်သည့် သစ်စေး (Resin)
- ပလပ်စတစ်ပြုလုပ်နိုင်သည့် ဓာတုဗေဒ သုတ်ဆေး (Casein)

*တင်းကြပ်စွာထိန်းချုပ်ထားသည်။
CITES (www.cites.org)
နောက်ဆက်တွဲများတွင် စစ်ဆေးပါ။

ဆင်စွယ်အတုနှင့်အစစ်ခြားနားမှု

ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်ဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း

- ဆင်ကြီးမျိုးနှင့်သာမန်ဆင်နှစ်မျိုးလုံး၏အစွယ်တွင် အဖြူရောင်/အပြာရောင်ရှိသည့် ရောင်စဉ်တန်းများ တွေ့မြင်နိုင်သည်။
- ဆင်ကြီးမျိုးအစွယ်တွင်ပြတ်တောက်နေသည့် အညို သို့မဟုတ် စိမ်းပြာရောင်စဉ်တန်းများတွေ့ရသည်။ သာမန်ဆင်စွယ်တွင် မတွေ့ရပါ။

ဖြတ်ကူနေသော ရောင်စဉ်လိုင်းများ (SCHREGER LINES)

- သာမန်ဆင်စွယ်နှင့်ဆင်ကြီးမျိုးဆင်စွယ်၏ကန့်လန့်ဖြတ်အပိုင်း ကိုအရောင်တင်လိုက်ပါက သဘာဝလိုင်းများတွေ့ရသည်။

ဆင်နှင့် ဆင်ကြီး ဆင်စွယ်များနှိုင်းယှဉ်ခြင်း

<p>ထောင့် > ၁၀၀°</p>	<p>ထောင့် < ၁၀၀°</p>
ဆင်စွယ် - လိုင်းများ၏ယေဘုယျထောင့်မှာ ၁၀၀ ကျော်ရှိသည်။	ဆင်ကြီးစွယ် - လိုင်းများ၏ယေဘုယျထောင့်မှာ ၁၀၀ အောက်ရှိသည်။

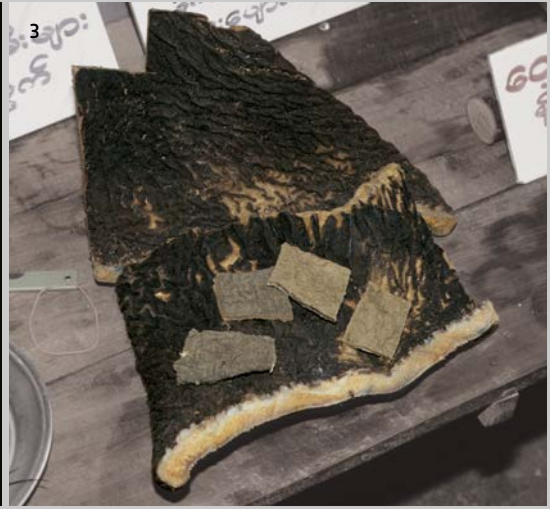

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စုဆောင်းစရာများ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

ဆင်များ

- 1 ဆင်အရေခွံဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်ဝတ်ရတနာများ
- 2 ဆင်အရေခွံအမှုန့်
- 3 ဆင်အရေခွံ
- 4 ဆင်သားရေထုတ်ကုန်များ
- 5 ဆင်စွယ်မှပြုလုပ်ထားသော အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းများ
- 6, 7 ဆင်မြီးဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်ဝတ်ရတနာ
- 8 ဆင်သွား
- 9 ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်ဝတ်ရတနာ

ငှက်များ

Bucerotidae spp.	28	အရှေ့တောင်အာရှအောက်ချင်းနှင့် အောင်လောင်ငှက်များ
Falconiformes spp.	30	အသားစားငှက်များ
Accipitriformes spp.		
Strigiformes spp.	32	ဖီးကွက်မျိုးများ
Psittaciformes spp.	34	ကျေး/ကြက်တူရွေးများ
<i>Gracula religiosa</i>	36	တောသာလိကာများ
<i>Kittacincla malabaricus</i>	37	သပိတ်လွယ်ငှက်

အရှေ့တောင်အာရှ အောက်ချင်းနှင့်အောင်လောင်ငှက်

သိပ္ပံအမည် Bucerotidae spp.	သာမန်နာမည် Southeast Asian Hornbill spp.	📍 အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ အားလုံး
--------------------------------	---	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး: အရှေ့တောင်အာရှတွင်တွေ့ရသည့် CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) အောင်လောင်ငှက်မျိုးစိတ် ၄ မျိုး *Aceros nipalensis* (ပါးနီညို အောက်ချင်းငှက်); *Buceros bicornis* (အောင်လောင်ငှက်); *Rhinoplax vigil* (ခမောက်ဆောင်း အောင်ချင်းငှက်); *Rhyticeros subruficollis* (ဂေါရင် အောက်ချင်းငှက် / Blyth's အောက်ချင်း)

နောက်ဆက်တွဲ
က *Rhinoplax vigil*
အောက်ချင်းမြီးရှည်

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Buceros rhinoceros*
ကြွဲအောက်ချင်းငှက်/
Rhinoceros အောက်ချင်း

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အရွယ်အစားကြီးမားသည်
- အာရှ အောင်လောင်ငှက်များ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အနက်/ညိုမည်း ရောင် နှင့် အဖြူနှင့်အနက်ရောင် အမြီးတစ်ခုပါသည်
- ကြီးမားကောက်ကျွေးသည့် နှုတ်သီး အပေါ်တွင် မာကြောသည့် အမောက်ရှိသည်

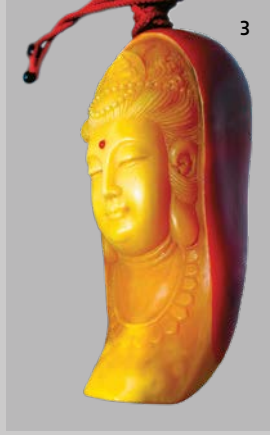

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စုဆောင်းစရာများ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ

အရှေ့တောင်အာရှ အောက်ချင်းနှင့်အောင်လောင်ငှက်

- 1, 2, 3 *Rhinoplax vigil* (အောင်ချင်းမြီးရှည်) ၏ အမောက်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
- 4 ဦးခေါင်းခွံ အကြမ်းထည် ၊ အောင်ချင်းမြီးရှည်
- 5 အရွယ်မရောက်သေးသော *Anthracosceros albirostris* (အောက်ချင်း)
- 6 ဦးခေါင်း ၊ *Buceros bicornis* (အောင်လောင်)
- 7 ဦးခေါင်းပေါ်ရှိ အမောက် ၊ အောင်လောင်ငှက်

အသားစားငှက်များ*

သိပ္ပံအမည် Falconiformes spp., Accipitriformes spp.	သာမန်နာမည် Birds of Prey spp.	📍 ကမ္ဘာတဝှမ်း
---	----------------------------------	---------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး: အရှေ့တောင်အာရှတွင်တွေ့ရသည့် CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) အသားစားငှက်မျိုးစိတ် ၅ မျိုး *Aquila heliaca* (အရှေ့အင်ပါယာစွန်); *Haliaeetus albicilla* (ဝံပိုမြီးဖြူ); *Pitheophaga jefferyi* (ဖိလစ်ပိုင်စွန်); *Falco jugger* (မျက်ရည်ငှက်); *Falco peregrinus* (ဖယ်ကွန်ဗိုက်ဖြူ)

နောက်ဆက်တွဲ
က *Falco peregrinus*
ဖယ်ကွန်ဗိုက်ဖြူ

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Circus melanoleucos*
သိမ်းကျား (အစို)

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Circus melanoleucos*
သိမ်းကျား (အမ)

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Accipiter trivirgatus*
အမောက်ပါချိုးသိမ်း

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Spizaetus cirrhatus*
အမောက်ယောင်သိမ်း

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Haliaeetus albicilla*
စွန်ခေါင်းဖြူ

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- တည့်မတ်သည့် ကိုယ်နေဟန်ထား
- ကောက်ပြီးချွန်သည့် နှုတ်သီး
- ချွန်ထက်သည့် ခြေသည်းလက်သည်းများ

*သိမ်းငှက်များ ၊ လင်းယုန်များ ၊ လင်းတငှက်များ ၊ ဖယ်လကွန်များ ၊ စွန်များနှင့်အခြားမျိုးနွယ်များပါဝင်သည်။

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်

အသားစားငှက်များ

- 1 အရွယ်ရောက် *Elanus caeruleus* (စွန်ပခုံးဖြူ)
- 2 အရွယ်မရောက်သေးသော *Accipiter trivirgatus* (အမောက်ပါချိုးသိမ်း)
- 3 အရွယ်မရောက်သေးသော စွန်ပခုံးဖြူ
- 4 အရွယ်မရောက်သေးသော *Microhierax fringillarius* (သိမ်းစာဖင်နီ)
- 5 *Circus melanoleucos* (သိမ်းကျား)
- 6 အရွယ်မရောက်သေးသော *Spizaetus cirrhatus* (အမောက်ယောင်သိမ်း)

ဇီးကွက်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် Strigiformes spp.	သာမန်နာမည် Owl spp.	📍 ကမ္ဘာတဝှမ်း (အန္တာတိက တိုက်မှလွဲ၍)
---------------------------------	------------------------	---

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး: အရှေ့တောင်အာရှတွင်တွေ့ရသည့် CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) ဇီးကွက်မျိုးစိတ် ၁ မျိုး *Otus gurneyi* (မင်ဒနောင့် ဇီးကွက်ကြီး)

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Bubo sumatranus*
ကုပ်ကလူလေး

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Ketupa ketupu*
ဒီးဒုတ်လေး

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Strix leptogrammica*
ကပ်ကလူ/
ကုပ်သလုပ်

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Otus bakkamoena*
တောလုံငှက်

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Glaucidium cuculoides*
ဇီးကွက်စိုက်ကွက်

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Athene brama*
ဇီးကွက် (အရွယ်မ
ရောက်သေးသော)

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- ကြီးမားလုံးဝိုင်းသည့်ခေါင်းနှင့် ပြားသည့်မျက်နှာရှိ
- မျက်လုံးများမှာ ကြီးမားပြီး ၊ အရှေ့ဘက်သို့ရောက်နေသည်
- နှုတ်သီးကောက်မှာ မျက်နှာမှ ပြူးထွက်နေခြင်းမရှိ
- ချွန်ထက်သည့် လက်သည်းခြေသည်းများ

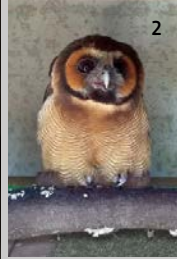

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်

ဇီးကွက်မျိုးများ

- 1 *Otus lempiji* (ဇီးကွက်ညို)
- 2 အရွယ်မရောက်သေးသော *Strix leptogrammica* (ကပ်ကလူ/ကုပ်သလုပ်)
- 3 အရွယ်မရောက်သေးသော *Ketupa ketupu* (ဒီးဒုတ်လေး)
- 4 *Tyto alba* (မိန့်ကောင်/လင်ကောင်ပိုး/ငှက်ဆိုး)
- 5 အရွယ်မရောက်သေးသော *Bubo sumatranus* (ကုပ်ကလူလေး)
- 6 *Athene brama* (ဇီးကွက်)

ကျေး/ကြက်တူရွေးများ

သိပ္ပံအမည် Psittaciformes spp.	သာမန်နာမည် Parrot spp.	📍 အာဖရိက ၊ တောင်အမေရိက နှင့် အမေရိကအလယ်ပိုင်း ၊ အာရှ ၊ သမုဒ္ဒရာ (Oceania)
-----------------------------------	---------------------------	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး အောက်ဖော်ပြပါမျိုးစိတ်များမှာ ခြွင်းချက်ဖြစ်သည်- *Agapornis roseicollis* (မက်မွန်သီးမျက်နှာ ကြက်တူရွေး); *Melopsittacus undulatus* (ဘာဂျီကြက်တူရွေး); *Nymphicus hollandicus* (ဩစတြေးလျကြက်တူရွေး); *Psittacula krameri* (ကျေးကျူတ်)

နောက်ဆက်တွဲ *Psittacula alexandri*
ခ ကုလားမကြက်တူရွေး/ကျေးကုလားမ

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- ဦးခေါင်းကြီးသည် ၊ လည်ပင်းတို
- နှုတ်သီးကျယ်
- မကြာခဏ ဆူညံသည် ၊ စူးစမ်းသည်
- ခြေထောက် - ခြေသည်းချွန် ၊ ချောင်းမှာ ရှေ့ဘက်ကောက်ဝင်နေပြီး ၊ ချောင်းမှာ အနောက်ဘက်သို့ ကောက်ဝင်နေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ *Eclectus roratus*
ခ ဖိုမနစ်ရောင်ကွဲကြက်တူရွေး

ဘယ်ဘက် - အထီး (တစ်ကိုယ်လုံး အစိမ်းရောင် နီးပါးဖြစ်သည်။)

ညာဘက် - အမ (ခေါင်းနှင့်ရင်ဘတ်မှနီပြီး ၊ တောင်ပံများနှင့် ဝမ်းဗိုက်တို့သည်ခရမ်းရောင်ရှိသည်။)

ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုပြုလုပ်သည့်အခါမှာ သာမှန်အားဖြင့် တွေ့ရလေ့ရှိသည့် အရှေ့တောင်အာရှ ကြက်တူရွေးများ

ရောင်းဝယ်မပုံစံ အသက်ရှင်လျက်

ကတ္တဝါများ အရွယ်အစားကြီးသည်။ အမောက်ထောင် ၊ အရောင်အမျိုးစုံ (ဥပမာ-အဖြူ ၊ ပန်းရောင် ၊ မီးခိုး ၊ အနက်)

နောက်ဆက်တွဲ ၈

Probosciger aterrimus
ထန်းတက်ကတ္တဝါ
ကြီးမားပြီး မည်းနက်နေသည့်ကတ္တဝါ ၊ အဖြူရောင်အမွှေးအတောင် ၊ ပါးအမောက်သည် ထင်ရှားပေါ်လွင်သည် ၊ အနီရောင် အရေပြား၊ နှုတ်သီးမှာ ကြီးမားစွာ ချွန်ထွက်နေသည်

နောက်ဆက်တွဲ ၈

Cacatua sulphurea
အမောက်ဝါ ကတ္တဝါ
တွင် အဝါရောင်အကွက် ၊ အဝါရောင်အမောက်

နောက်ဆက်တွဲ ၉

Cacatua galerita
အမောက်ကန် ကတ္တဝါ
ကြီးသည် ၊ အဖြူရောင်အမွှေးအတောင် ၊ အဝါရောင်အမောက်

ကျေးများ အလယ်အလတ်မှအကြီးထိ အရွယ်အစားအစုံ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် အစိမ်းရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ အလယ်အမြီးအမွှေးအတောင်မှာ ရှည်သည်

နောက်ဆက်တွဲ ၉

Psittacula alexandri
ကုလားမကြက်တူရွေး/ကျေးကုလားမ
အနီရောင်ရင်ဘတ်နှင့် လည်ပင်းတွင် မည်းနက်သည့်လိုင်းရှိသည် ၊ အထီးများ၏ နှုတ်သီးသည် အနီရောင် ဖြစ်ပြီး ၊ အမများ၏ နှုတ်သီးသည် အနက်ရောင်

နောက်ဆက်တွဲ ၉

Psittacula longicauda
ကြက်တူရွေးမြီးရှည်
မျက်နှာအနီရောင် ၊ အစိမ်းရောင်ရင်ဘတ် ၊ အထီးများ၏ နှုတ်သီးသည် အနီရောင်ဖြစ်ပြီး (ညာဘက်) ၊ အမများ၏ နှုတ်သီးသည် အနက်ရောင် (ဘယ်ဘက်)

နောက်ဆက်တွဲ ၉

Psittacula eupatria
ကြက်တော/ကျေးဖောင်းကား
အရွယ်အစားကြီးပြီး ၊ အနီရောင်နှုတ်သီးကြီးနှင့် ပခုံးတွင် အနီရောင်အကွက်ရှိ

တွဲလွဲကြက်တူရွေးများ အလွန်သေးငယ်သည် (၁၂-၁၅ စင်တီမီတာ) ၊ အမြီးအလွန်တိုသည် ၊ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးသည် အစိမ်းရောင်

နောက်ဆက်တွဲ ၉

Loriculus vernalis
ကျေးသန္တာ/ပျမ်းထိုးငှက်
အနီရောင် နှုတ်သီး ၊ မျက်လုံးများသည်အဖြူရောင်မှ ဖြူဝါရောင် ရှိနိုင်ပြီး လည်ပင်းတွင် အပြာရောင် ဖျော့အကွက်ရှိ

နောက်ဆက်တွဲ ၉

Loriculus galgulus
ကျေးသန္တာထိပ်ကွက်
နှုတ်သီးအနက် ၊ နက်သော မျက်လုံးများ ၊ ခေါင်းပေါ်တွင် အပြာရောင်အကွက်ရှိ

သာလိကာ

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ
အသက်ရှင်လျက်

သိပ္ပံအမည် <i>Gracula religiosa</i>	သာမန်နာမည် Common Hill Myna	📍 အရှေ့တောင်အာရှ
--	--------------------------------	------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

နောက်ဆက်တွဲ ၁ *Gracula religiosa*
သာလိကာ

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- ကြီးမားသည် ၊ တောက်ပသည့် အနက်ရောင် အမွှေးအတောင်
- တောင်ပံတစ်ဖက်စီပေါ်တွင် အဖြူရောင်အကွက်ရှိ
- ခြေထောက်နှင့်ခြေများသည် အဝါရောင်
- တောက်ပနေသော အဝါရောင် လည်ပျဉ်း
- လိမ္မော်ရောင်နှုတ်သီးသည် အဖျားပိုင်းတွင် အရောင်မှိန်၍ အဝါရောင်ဖြစ်သွား

ပုံစံတူအကောင်

Acridotheres tristis
သာလိကာများ

- မျက်လုံးများပတ်ပတ်လည်တွင် အဝါရောင် မျက်နှာအကွက်ရှိသည်။
- လည်ပျဉ်းမရှိ
- အညိုရောင်ရင်ဘတ်
- အခြားအဖျားပိုင်း ဖြူ

တောသားသပိတ်လွယ်/ တဲသလိတ်ဆွယ်

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ
အသက်ရှင်လျက်

သိပ္ပံအမည် <i>Kittacincla malabaricus</i>	သာမန်နာမည် White-rumped Shama	📍 အရှေ့တောင်အာရှ - ဘဂူနိုင်ငံ ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ စင်္ကာပူ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်
--	----------------------------------	---

CITES နောက်ဆက်တွဲတွင် မပါဝင်

	CITES နောက်ဆက်တွဲတွင် မပါဝင်	<i>Kittacincla malabaricus</i> တောသားသပိတ်လွယ်ငှက် (အထီး)
	<ul style="list-style-type: none"> ပြောင်လက်သည့် အနက်ရောင်ကိုယ်နှင့်ဝမ်းဗိုက်နီညိုရောင် အဖြူရောင်ဖင်ခြီးပိုင်း အမြီးအောက်တွင် အဖြူရောင်အမွှေးရှိ၊ အပေါ်ဘက်မှကြည့်ပါက အမြီးစွန်းတွင် အဖြူရောင်တွေ့နိုင် 	

	CITES နောက်ဆက်တွဲတွင် မပါဝင်	<i>Kittacincla malabaricus</i> တောသားသပိတ်လွယ်ငှက် (အမ)
	<ul style="list-style-type: none"> ဝမ်းဗိုက် မီးခိုးရောင်နှင့် နီညိုရောင်ရင့်ရင့် 	

	CITES နောက်ဆက်တွဲတွင် မပါဝင်	<i>Kittacincla malabarica stricklandii</i> တောသားသပိတ်လွယ်ငှက် (အထီး)
	<ul style="list-style-type: none"> မျိုးစိတ်ကွဲများကို ဘိုနီရိုမြောက်ပိုင်းတွင်တွေ့ရှိနိုင် အဖြူရောင်ထိပ်ဆံမွှေး 	

<p>ပုံစံတူအကောင် <i>Copsychus saularis</i> သပိတ်လွယ်</p> <ul style="list-style-type: none"> တောက်ပသည့် အနက်ရောင် တောသားသပိတ်လွယ်ငှက်ထက် ပို၍သေးငယ်ပြီး အမြီးတို ဝမ်းဗိုက်နှင့် အမြီးအောက် အဖြူရောင် အဖြူရောင်အစင်း တောင်ပံ 	<p>CITES နောက်ဆက်တွဲတွင် မပါဝင်</p>
---	--

တွားသွားသတ္တဝါများ

<i>Gekko gecko</i>	40	တောက်တွဲ
Varanidae spp.	42	ဖွတ်/ပဒတ်ကြီးများ
<i>Ophiophagus, Naja</i> spp.	44	အရှေ့တောင်အာရှ မြွေဟောက်မျိုးများ
Pythonidae spp.	46	စပါးကြီးမြွေမျိုးများ
Cheloniidae	48	ပင်လယ်လိပ်မျိုးများ
Dermochelyidae		
<i>Batagur</i> spp.	50	ရေငံလိပ်/သောင်လိပ်
<i>Geoclemys hamiltonii</i>	52	လိပ်မဲ
<i>Heosemys grandis</i>	54	သင်ပေါင်းလိပ်
<i>Cuora</i> spp.	56	လိပ်ရင်ကြိုးမျိုးများ
<i>Platysternon megacephalum</i>	58	လိပ်ကြက်တူရွေး
Testudinidae spp.	60	ကုန်းလိပ်မျိုးများ
<i>Geochelone elegans</i>	62	ကြယ်လိပ်များ
<i>Geochelone platynota</i>		
<i>Astrochelys radiata</i>		
<i>Indotestudo elongata</i>	64	ဆီချိုလိပ်
<i>Manouria emys</i>	66	ပိန်းပေါင်းလိပ်၊ လိပ်မောင်း၊ ခြေခြောက်ချောင်းလိပ်
<i>Manouria impressa</i>		လိပ်တက်၊ တောင်လိပ်ကြီး
<i>Amyda cartilaginea</i>	68	ခွံပျော့လိပ်များ
<i>Dogania subplana</i>		
<i>Pelodiscus sinensis</i>		

တောက်တွဲ

သိပ္ပံအမည် <i>Gekko gecko</i>	သာမန်နာမည် Tokay Gecko	📍 အာရှအရှေ့အပူပိုင်းဒေသ အားလုံး
----------------------------------	---------------------------	------------------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အလွန်ကြီးမားသည်။ (အရှည် - ၃၈ စင်တီမီတာအထိ)
- စိမ်းပြာဖျော့ရောင်အရေခွံအပေါ်တွင် မြင်သာသည့် လိမ္မော်ရောင်နှင့်အဖြူရောင်အစက်များရှိသည်။
- မျက်လုံးများမှာကြီးပြီး၊ ကန့်လန့်ဖြတ်မျက်ဆံရှည်။
- မျက်ခွံများ ရွေ့လျားခြင်းမရှိ။
- စောင်းများ ၊ ကျယ်ပြားပြီးချပ်သည့်ခြေချောင်းထိပ်များ ၊ မျက်နှာပြင်များအပေါ်တွင် ဒေါင်လိုက် လမ်းလျှောက်နိုင်သည်။

ပုံစံတူအကောင်

- Eublepharis* spp.
- မျက်ခွံများရွေ့လျားလို့ရ။
 - ချောမွေ့ ၊ ကျဉ်းမြောင်းသောခြေချောင်းများကြောင့် မျက်နှာပြင်များအပေါ်တွင် ဒေါင်လိုက် လမ်းလျှောက်လို့မရပါ။

ဥပမာ *Eublepharis macularius* သာမန်အစက်အပြောက်ပါ တောက်တွဲ

- ခေါင်းကြီး ၊ အမြီးတုတ်သည်။
- အပေါ်အရေးပြားသည်ကြမ်းတမ်းပြီး ၊ အောက်ဖက်သည်ချောမွေ့နေသည်။
- အရွယ်ရောက်ပြီး တောက်တွဲများတွင် ကျားသစ်ကဲ့သို့ အစက်အပြောက်များရှိခြင်း သို့မဟုတ် အစက်အပြောက်များမှာ ထူပြီးအလျားလိုက်အရစ်များရှိသည်။
- ပုံများတွင် တွေ့ရလေ့ရှိသည့် အရောင်များကိုပြသထားသည်။ သို့သော်လည်း မွေးမြူထားစဉ်တွင် အရောင်ကွဲသည် တောက်တွဲများကို မွေးထုတ်နိုင်သည်။

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
ဆေးဝါး

တောက်တွဲ

- 1 တိုင်းရင်းဆေးဝါးတွင်အသုံးပြုသည်။
- 2 ဈေးတစ်ခုတွင်ရောင်းချရန်။
- 3 တိုင်းရင်းဆေးအတွက် ဝိုင်စိမ်ထားသည်။

1

3

2

ဖွတ် / ပဒတ်ကြီးများ

သိပ္ပံအမည် Varanidae spp.	သာမန်နာမည် Monitor Lizard spp.	📍 အာဖရိက ၊ အာရှနှင့် သမုဒ္ဒရာ အရှေ့တောင်အာရှအနှံ့အပြား တွင်တွေ့ရသည်။
------------------------------	-----------------------------------	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး: အရှေ့တောင်အာရှ ဖွတ်/ပဒတ်ကြီးများ ၄ မျိုးကို CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် ထည့်သွင်းထားသည်။ *Varanus bengalensis* (ဖွတ်); *Varanus flavescens* (ဖွတ်); *Varanus komodoensis* (ကိုမိုဒိုဖွတ်); *Varanus nebulosus* (ဖွတ်ကျား)

နောက်ဆက်တွဲ
က *Varanus bengalensis*
ဖွတ်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- မြင်သာစွာ နားပေါက်ပွင့်နေခြင်း
- နှစ်ခွဲဖြစ်နေသည့်လျှာ
- သန်မာသည့်အမြီး
- သန်မာသည့်ခြေချောင်းများနှင့်ချွန်ထက်သည့်လက် သည်းများ
- လည်ပင်းရှည်
- သေးသွယ်သည့်ခေါင်းနှင့်နှုတ်သီးချွန်

နားပေါက်ပွင့်
နေခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ
ခ *Varanus salvator*
ရေဖွတ်

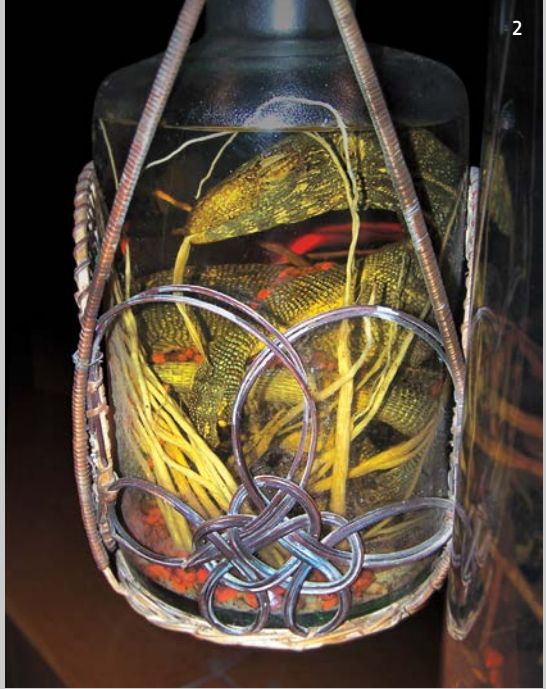
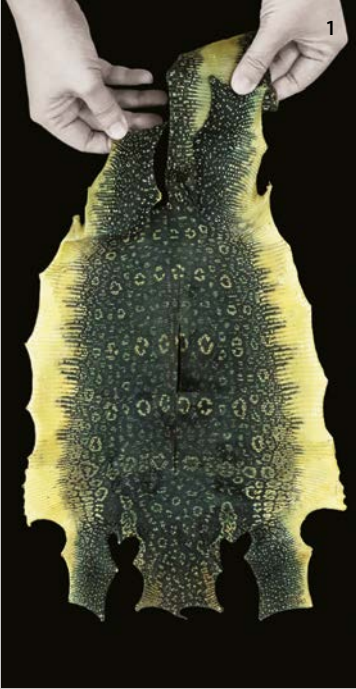
နောက်ဆက်တွဲ
က *Varanus nebulosus*
ဖွတ်ကျား

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

ဖွတ် / ပဒတ်ကြီးများ

- 1 *Varanus salvator* (ရေဖွတ်) အရေခွံ
- 2 ရေဖွတ် ကို ဝိုင်စိမ်ထားခြင်း။
- 3 အရေခွံဖြင့်ဖိနပ်ပြုလုပ်ထားခြင်း။
- 4 *Varanus prasinus* (မြိဖွတ်)
- 5 ရေဖွတ်

အရှေ့တောင်အာရှ မြွေဟောက်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် <i>Ophiophagus, Naja spp.</i>	သာမန်နာမည် Southeast Asian Cobra spp.	📍 အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ အားလုံး
---	--	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁ အားလုံး: အရှေ့တောင်အာရှ မြွေဟောက်မျိုးများကို CITES နောက်ဆက်တွဲ (၁) တွင် စာရင်းထည့်ထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁ *Ophiophagus hannah*
တောကြီးမြွေဟောက်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- မြွေဟောက် ၊ ပင်လယ်ရေမြွေနှင့် ငန်းတော်ကျားမြွေ များသည် မျက်စိအရှေ့ရှိ အကြေးခွံမှာ နှာခေါင်းပေါက်နှင့်ထိစပ်နေသည်။
- မြွေဟောက်တစ်မျိုးတည်းသာလျှင် လည်ပင်း (ပါးပြင်) မှာ ကန့်လန့်ဖြတ်လိုင်းအတိုင်းပြားချပ်နေသည်။
- *Ophiophagus hannah* (တောကြီးမြွေဟောက်) ၏ လက္ခဏာတစ်ခုမှာဦးခေါင်းနောက်ရှိကြီးမားသည့်အကြေးခွံဖြစ်သည်။
- မြွေဟောက်များ ၊ ငန်းတော်ကျားမြွေ ၊ ပင်လယ်ရေမြွေနှင့် အချို့ ဝံပုလွေမြွေများတွင် မျက်လုံးနှင့်နှာခေါင်းကြားရှိကြေးခွံ မပါ။

ပုံစံတူအကောင်

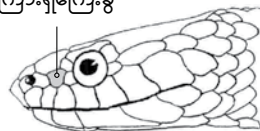
Coelognathus radiatus
ငန်းစောင်း

- မြွေ၏ပါးပြင်မှာလည်းပြားနေသောကြောင့် မြွေဟောက်နှင့် ဆင်တူသည်။

CITES နောက်ဆက်တွဲ တွင် မပါဝင်

မျက်လုံးနှင့်နှာခေါင်းကြားရှိကြေးခွံ

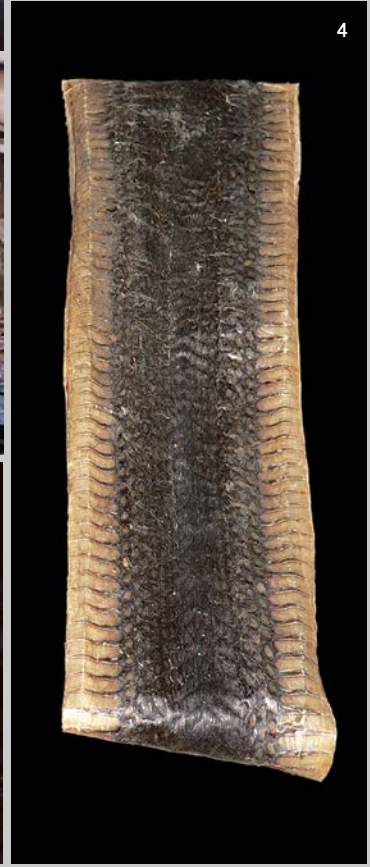
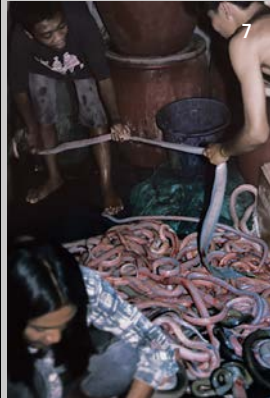

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

အရှေ့တောင်အာရှ မြွေဟောက်မျိုးများ

- 1 မြွေဟောက်အသေ
- 2 *Ophiophagus hannah* (တောကြီးမြွေဟောက်) မှ သွေးများထုတ်ယူနေပုံ
- 3,5 ခြောက်ပြီး လတ်ဆတ်သည့် သည်းခြေအိတ် ၊
- 4 အရှေ့ခွံ
- 6 အရှင် *Naja sputatrix* (ဂျာဗားမြွေဟောက်)
- 7 မြွေဟောက်အရွှေခွံခွာပုံ

စပါးကြီးမြွေမျိုးများ

သိပ္ပံအမည် Pythonidae spp.	သာမန်နာမည် Python spp.	📍 အာဖရိက ၊ အာရှ ၊ ဩစတြေးလျား
-------------------------------	---------------------------	------------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁ အားလုံး *Python molurus molurus* (အိန္ဒိယစပါးအိုးမြွေ) သည် CITES နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် ထည့်သွင်းထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Malayopython reticulatus</i>
ခ	စပါးကြီး

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Python bivittatus</i>
ခ	စပါးအိုး

- ၉.၈ မီတာအထိရှည်သည်။
- ဦးခေါင်းထိပ်အလယ်မှ လှိုင်းအသေးတစ်ခုရှိပြီး ၊ နောက်တစ်လှိုင်းမှာ မျက်လုံးအနောက်မှ ပါးစပ်ဘေးအထိရှိသည်။
- နောက်ကျောတွင် အဝါရောင် သို့မဟုတ် အညိုရောင် ဖြစ်ပြီး အမည်းရောင်အမှတ်အသားများပါသည်။

- ၇ မီတာအထိရှည်သည်။
- ခေါင်းပေါ် ၊ ခေါင်းအောက်နှင့် မျက်လုံးအနောက်ဖက်တွင် အမည်းအကွက်ပုံစံများရှိသည်။
- နောက်ကျောပေါ်တွင် အမည်းရောင် ထောင့်ချွန်အကွက်များရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Python brongersmai</i>
ခ	မြီးတိုစပါးအိုး

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Morelia viridis / Morelia azurea</i>
ခ	စပါးအိုးမြွေစိမ်း

- ၂.၄ မီတာအထိရှည်သည် ၊ ခန္ဓာကိုယ်ထူပြီး အမြီးတိုသည်။
- နောက်ကျောသည် နီညိုရောင် ၊ မီးခိုး သို့မဟုတ် အညိုရောင်ဖြစ်သည်။
- နဖူးအလည်တည့်တည့်တွင် သေးငယ်သောအနက်အစင်းကြောင်းရှိသည်။
- ခန္ဓာကိုယ်ဘေးတွင် အနက်ရောင် အကွက်များ သို့မဟုတ် အစင်းကြောင်းများရှိသည်။

- ၂ မီတာအထိရှည်သည် ၊ မကြာခဏ အကိုင်းတစ်ခုပေါ်တွင် ရစ်ခွေနေတတ်သည်။
- အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်အဖြစ် ရောင်းဝယ်လေ့ရှိသည်။
- အကောင်ငယ်များ (ညှာ) မှာ အစိမ်းရောင်မဟုတ်ပဲ အဝါရောင် ၊ လိမ္မော်ရောင် ၊ အနီရောင်တို့ဖြစ်တတ်သည်။

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အပူအာရုံခံတွင်းများ
- အတက်သေး ၂ ခု (အသားထဲတွင်မြှုပ်နေသည့် ခြေချောင်း) ကို အမြီးဖျားအပေါ်ဘက်ရှိအပေါက်နားတွင်တွေ့ရသည်။

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

စပါးကြီးမြွေမျိုးများ

- 1, 2, 5 စပါးကြီးမြွေအရေခွံမှ ပြုလုပ်ထားသည့် ပစ္စည်းများ
- 3 *Malayopython reticulatus* (စပါးကြီး)
- 4 ရောင်းချရန် စပါးကြီးမြွေအရေခွံ

ပင်လယ်လိပ်များ

သိပ္ပံအမည် Cheloniidae နှင့် Dermochelyidae	သာမန်နာမည် Marine Turtles	📍 အရှေ့တောင်အာရှတွင်မျိုးစိတ် ၅ မျိုးတွေ့ရပါသည်။
--	------------------------------	---

CITES နောက်ဆက်တွဲ က အားလုံး

CHELONIIDAE	<ul style="list-style-type: none"> လိပ်ခွံမှာကြေးခွံများဖြင့်ဖုံးအုပ်ထားသည်။ ရှေ့ခြေချောင်းအရှေ့ဘက်စွန်းတွင်ခြေသည် ၁-၂ ခုပါရှိသည်။
--------------------	--

DERMOCHELYIDAE	<ul style="list-style-type: none"> ကျောခွံပေါ်တွင် လိုင်း ၇ လိုင်းရှိပြီး ချောမွေ့သည့် သားရေပြားဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားပါသည်။ ရှေ့ခြေတွင်ခြေသည်များမရှိပါ။
-----------------------	--

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- မျိုးစိတ်များအားလုံး၏ ရှေ့ခြေချောင်းများသည် လှော်တက်ပုံစံဖြစ်သည်။
- ခေါင်းနှင့်ခြေချောင်းများသည်လိပ်ခွံတွင်းသို့ပြန်မသွင်းနိုင်ပါ။

ရှောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ဆေးဝါး

ပင်လယ်လိပ်များ

- 1 ရုပ်လုံးသွင်းလိပ်စွန်၊ ဘီးလိပ် ၊ လိပ်ထပ် (*Eretmochelys imbricata*)
- 2,3 လိပ်စွန် ၊ ဘီးလိပ် ၊ လိပ်ထပ် အကြေးခွံမှပြုလုပ်ထားသည့် ပစ္စည်းများ
- 4 လိပ်အကောင်ပေါက်များ
- 5 လိပ်အသား
- 6 လိပ်ဥများ
- 7 လိပ်အခွံနှင့်ဆိုင်ဂါသမင်ဦးချိုများဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် လက်ဝတ်ရတနာများ။

ရောင်လိပ်/သောင်လိပ်

သိပ္ပံအမည် <i>Batagur spp.</i>	သာမန်နာမည် Batagur River Terrapins
-----------------------------------	---------------------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး* * နိုင်ငံတကာရောင်းဝယ်ကူးသန်းမှုပိတ်ပင်ထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ *Batagur baska*
က ရောင်လိပ်/သောင်လိပ်

နောက်ဆက်တွဲ *Batagur affinis*
က ရောင်လိပ်၊ သောင်လိပ်၊ လိပ်ကတုံး

📍 တင်္ဂါလာဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ

📍 ကမ္ဘောဒီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်

ခြေသည်းများ

- ရှေ့ခြေတွင်ခြေသည်း ၄ ချောင်းရှိသည်။
- ရှေ့ခြေတွင်ခြေသည်း ၄ ချောင်းရှိသည်။

အထိ

- ဦးခေါင်းနှင့်လည်ပင်းမှာ အနက်ရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ လည်ပင်းအရင်းမှာ ကြက်သွေးရောင်ဖြစ်သည်။
- ဦးခေါင်းမှာအနက်ဆန်သည့်မီးခိုးရောင် ဖြစ်သည်။ (အနီရောင်ပုံရိပ်များမတွေ့ရပါ။)
- နှာခေါင်းမှာ အပြာရောင်တောက်တောက် ဖြစ်သည်။

အထီး သားပေါက်

- ရှေ့ခြေများသည် အနီရောင်ဖြစ်သည်။
- အရေခွံနှင့်အခွံမှာ ညိုနက်ရောင်ဖြစ်သည်။
- မျက်လုံးမှာ စိမ်းဝါရောင်ဖြစ်သည်။
- မျက်လုံးသည်အဖြူရောင် (သို့) ရွှေဝါရောင် ဖြစ်သည်။

အမ

နောက်ဆက်တွဲ *Batagur borneoensis*
ခ* ဆေးရောင်ချယ်လိပ်

☉ ဘရူနိုင်းဒါလူဆလင် ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ မလေးရှား ၊ ထိုင်း

• ရှေ့ခြေတွင်ခြေသည်း ၅ ချောင်းရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲ *Batagur trivittata*
ခ* တိုက်လိပ် ၊ လိပ်ချို ၊ လိပ်နိုး ၊ ရေညှိလိပ်

☉ မြန်မာ

• ရှေ့ခြေတွင်ခြေသည်း ၅ ချောင်းရှိသည်။

- ဦးခေါင်းမှာ လိမ္မော်-ညိုရောင်အစင်းများရှိသည်။
- ကျောခွံမှာ ညို-နက်ရောင်ဖြစ်ပြီး ကျယ်ပြန့်သည့် အနက်အစင်း ၃ ခုရှိပြီး၊ လိပ်ခွံအစွန်းရှိအကြေးခွံများမှာ အနက်ရောင်အကွက်များရှိနိုင်သည်။

- ဦးခေါင်းမှာ အဖြူ ၊ အနီအစင်း (အဖျားနက်)
- မွေးမြူထားခြင်းမရှိသည့် အထီးလိပ်များကဲ့သို့ ကျောခွံမှာ နို့နုစံရောင် ၊ အနက်ရောင်အကွက်များရှိသည်။

- ဦးခေါင်းမှာ လိမ္မော်-ညိုဖြစ်သည်။
- လိပ်ခွံမှာ အညိုရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ အကွက်မိန့်များရှိသည်။

- ဦးခေါင်းမှာ ဝါ-စိမ်းရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ နှာခေါင်းပေါက်မှနေ၍ ဦးခေါင်းအထိ ထင်ရှားသော အမည်းအစင်းများရှိသည်။
- ကျောခွံမှာ သံလွင်စိမ်းရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ အမည်းအစင်းများပါသည်။

- ဦးခေါင်းမှာ ဝါ-စိမ်းရောင်တောက်တောက်ဖြစ်ပြီး ၊ နှာခေါင်းပေါက်မှနေ၍ ဦးခေါင်းအထိ ထင်ရှားသော အမည်းအစင်းများရှိသည်။

- ညိုညာသည့် ညိုနက်ရောင်မှ အနက်ဆန်သည့် မီးခိုးရောင်များပါရှိသည်။

လိပ်မဲ

သိပ္ပံအမည် <i>Geoclemys hamiltonii</i>	သာမန်နာမည် Spotted Pond Turtle	📍 ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်
---	-----------------------------------	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ က

နောက်ဆက်တွဲ *Geoclemys hamiltonii*
က လိပ်မဲ

ပုံစံတူအကောင်
Clemmys guttata
လိပ်ပြောက်

- ကျောခွံအလျားမှာ ၁၂.၅ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- ကျောခွံ - ချောမွေ့ပြီး လိုင်းကြောင်းများမရှိပါ။
- ကျောခွံ ၊ ခြေချောင်းများနှင့် ဦးခေါင်းများပေါ်တွင် အဝါရောင်အပြောက်များရှိသည်။

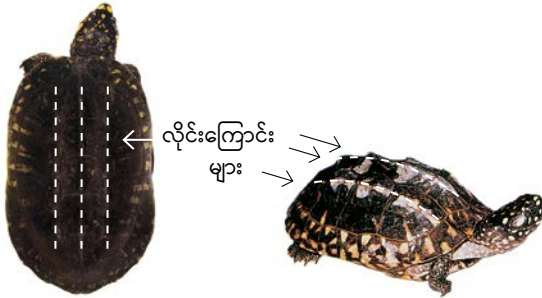

နောက်ဆက်တွဲ
ခ

ကျောခွံ

- ကျောခွံအလျားမှာ ၃၉ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- ထင်ရှားသည့် လိုင်းကြောင်း ၃ ခုရှိသည်။
- အနက်ရောင်ဖြစ်ပြီး လိမ္မော်၊ အဝါ၊ နို့နုရောင်နှင့် အဖြူရောင်အမှတ်များရှိသည်။
- အသက်အရွယ်အလိုက်အရောင်ပြောင်းလဲမှုရှိပြီး အကောင်ကြီးများမှာ အနက်ရောင်ဖြစ်သည်။

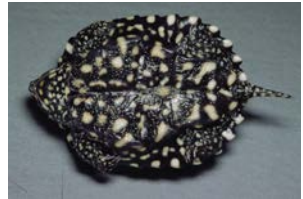
အကောင်ပေါက်များ

ကျောခွံမှာလွှာသွားကဲ့သို့ဖြစ်နေသည် (အကောင်ငယ်များတွင်ပိုထင်ရှားသည်)။

ရင်ခွံ

- အဝါရောင်ဖြစ်ပြီး အနက်ရောင်လိုင်းကြောင်းများဖြာထွက်နေသည်။

အကောင်ပေါက်များ

ဦးခေါင်း

- မည်းပြီး အဝါရောင်အစက်များရှိသည်။

သင်ပေါင်းလိပ် ၊ လိပ်ရင်ငန်း

သိပ္ပံအမည် <i>Heosemys grandis</i>	သာမန်နာမည် Giant Asian Pond Turtle	📍 ကမ္ဘောဒီးယား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်
---------------------------------------	---------------------------------------	--

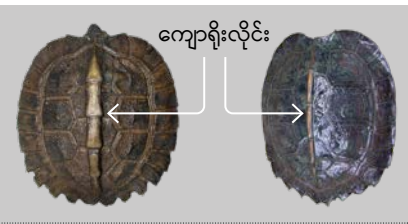
CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Heosemys grandis</i>
၁	သင်ပေါင်းလိပ် ၊ လိပ်ရင်ငန်း

ကျောခွံ

- အာရှရေချိုလိပ်ကြီးမျိုးများတွင်ပါဝင်သည်။
- ကျောခွံပေါ်တွင်ထူထဲသည့်ကျောရိုးလိုင်းရှိသည်။
- ကျောခွံအပေါ်ထိပ်တွင် အကြေးခွံ ၅ ခုရှိသည်။
- အကောင်ငယ်များကျောခွံနောက်ပိုင်းမှာ လွှဲသွားကဲ့သို့ဖြစ်သည်။(ဘယ် - ပေါက်ခါစအကောင် ၊ ညာ - အကောင်ပေါက်)

ရင်ခွံ

- အကြေးခွံတိုင်းတွင်ဖြာထွက်နေသည့်အစင်းကြောင်းများ ရှိသည်။
- နောက်ဆုံးကြေးခွံနှစ်ခုကြားတွင် ဖြောင့်လှနိုးပါးရှိသည့် ဆက်ကြောင်းရှိသည်။
- ရင်ခွံဆက်ကြောင်းမရှိပါ။

ဦးခေါင်း

- ဦးခေါင်းစိမ်းညိုရောင်မှအညိုရောင်ရှိပြီး ၊ အဝါ ၊ လိမ္မော် (သို့) ပန်းရောင်အပြောက်များရှိပြီး ၊ အသက်အရွယ်လိုက် မှိန်သွားသည်။

ခြေချောင်း

- အရှေ့ - ခြေသည်း ၅ ချောင်း
- အနောက် - ခြေသည်း ၄ ချောင်း

ပုံစံတူအကောင်

နောက်ဆက်တွဲ *Notochelys platynota*
မလေးရှားခွံပြားလိပ်
ခ

နောက်ဆက်တွဲ *Heosemys spinosa*
နေကြာပန်းလိပ် ၊
ရင်ငန်းလိပ်
ခ

နောက်ဆက်တွဲ *Cyclemys spp.*
အာရှလိပ်ပု*
ခ

ကျောခွံ

- အပေါ်တွင်အကြေးခွံ ၆-၇ ခုရှိသည်။
- ထူထဲသည့်ကျောရိုးလှိုင်းရှိသည်။
- အပေါ်ပိုင်းမှာ ပြားသည်။

- အပေါ်တွင်အကြေးခွံ ၅ ခုရှိသည်။
- ထူထဲသည့်ကြောရိုးလှိုင်းရှိပြီး ဘေးပတ်ပတ်လည်ထက် ပို၍ ပခေါ့ပါးသည်။
- အရှေ့ကျောခွံများမှာအဖျားမှာ တုံးပြီး ၊ အနောက်ဘက်အဖျားတွင်ပို၍ ထက်သည်။
- အကောင်ငယ်များကျောခွံမှာ လုံးဝန်းပြီး အဖျားမှာ လွှာသွားကဲ့သို့ထက်သည်။

- အကြေးခွံ ၅ ခုရှိသည်။
- ထူထဲသည့်ကျောရိုးလှိုင်းရှိပြီး အကောင်ကြီးများတွင်မထင်ရှားပါ။

ရင်ခွံ

- ရင်ခွံ

- အကြေးခွံတိုင်းတွင်ဖြာထွက်နေသည့်အစင်းကြောင်းများ ရှိသည်။
- ရင်ခွံဆက်ကြောင်းမရှိ။

- ရင်ခွံဆက်ကြောင်း (အရွယ်ရောက်ပြီးလိပ်များတွင် တွေ့ရန်ခက်ခဲသည်။)
- နောက်ဆုံးကြေးခွံခွံခွံကြားတွင် ကောက်နေသည့် ဆက်ကြောင်းရှိပြီး ကြေးခွံများမှာကြီးမားသည်။

ခြေချောင်း

- အရှေ့ - ခြေသည်း ၅ ချောင်း
- အနောက် - ခြေသည်း ၄ ချောင်း

- အရှေ့ - ခြေသည်း ၅ ချောင်း
- အနောက် - ခြေသည်း ၅ ချောင်း

*ဥပမာ *Cyclemys dentata* (အရှေ့တောင်အာရှလိပ်ပု)

လိပ်ရင်ကြီးမျိုးများ

သိပ္ပံအမည် <i>Cuora</i> spp.	သာမန်နာမည် Asian Box Turtle spp.	📍 တောင်နှင့်အရှေ့တောင်အာရှ
---------------------------------	-------------------------------------	----------------------------

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး: အောက်ဖော်ပြပါမျိုးစိတ်များကို နိုင်ငံတကာရောင်းဝယ်ကူးသန်းမှု ပိတ်ပင်ထားသည်-*Cuora auropigata* (ကံလိပ် ၊ တောင်လိပ်သေး); *C. flavimarginata* (အဝါအနားသတ်လိပ်); *C. galbinifrons* (အင်ဒိုတရုတ်လိပ်); *C. mccordi* (မက်ကော့ဒ်လိပ်); *C. mohouti* (ကံတိပ် ၊ တောင်လိပ်သေး); *C. pani* (လိပ်ခေါင်းဝါ); *C. trifasciata* (ကံလိပ် ၊ တောင်လိပ်သေး); *C. yunnanensis* (ယူနန်လိပ်); *C. zhoui* (ကျိုလိပ်)

နောက်ဆက်တွဲ *Cuora bourreti*
က ဘိုရက်လိပ်ရင်ကြီး

📍 လာအို၊ ဗီယက်နမ်

နောက်ဆက်တွဲ *Cuora picturata*
က တောင်ဗီယက်နမ်လိပ်ရင်ကြီး

📍 ဗီယက်နမ်

ကျောခွံ

- အလျားမှာ ၁၅ မှ ၂၀ စင်တီမီတာအထိရှည်သည်။
- အရောင်အမျိုးမျိုးနှင့် (အမည်းမှ သစ်အယ်ပင်ညိုရောင်) ၊ ပုံစံများ (အစင်းကြောင်း ရှိ/မရှိ ၊ အရောင်ဖျော့အကွင်း) ရှိသည်။

- အလျားမှာ ၁၄ မှ ၂၀ စင်တီမီတာအထိရှည်သည်။
- လိမ္မော်-ညိုရောင်မှ မလိုင် ညိုနက်ရောင် ၊ ကြေးခွံတစ်ဖက်စီတွင်အရောင်အကွင်းရှိသည်။

ရင်ခွံ

- မလိုင်ရောင် (အမည်းကွက် ရှိ/မရှိ)။

- ကြေးခွံတစ်ဖက်စီပေါ်တွင် မလိုင်ရောင်နှင့် အနက်ရောင်အကွက်ကြီးရှိသည်။

ဦးခေါင်း

- အရောင်အမျိုးမျိုး (အမည်း ၊ အနီ ၊ လိမ္မော် ၊ အဝါ ၊ ပန်းရောင် ၊ အဖြူနှင့်အခြား...)

- မလိုင် / အဝါ ရောင်နှင့် သပ်ရပ်သည့် မီးခိုးရောင်ပိုက်ကွန်ပုံစံရှိသည်။

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ
 အသက်ရှင်လျက် . စားစရိတ် . စုဆောင်းစရာများ . ဆေးဝါး

- ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ**
- ကျောခွံမှာသိသာစွာခုံးနေသည်။
 - ဂျှိုင်းဆက်ကိုလိပ်ခွံ အဖွင့်အပိတ်ပြုလုပ်ရန်အသုံးပြုသည်။
 - လိပ်ခွံအစွန်းချောမွေ့သည်။
 - ရင်ခွံအရင်းတွင်ချိုင့်နေသည့်အရာမရှိ။

နောက်ဆက်တွဲ *Cuora galbinifrons*
 အင်ဒိုချိုင်းနားလိပ်ရင်ကျိုး

⊙ တရုတ် ၊ လာအို ၊ ဗီယက်နမ်

နောက်ဆက်တွဲ *Cuora trifasciata*
 အစင်းသုံးကြောင်းတရုတ်လိပ်ရင်ကျိုး

⊙ တရုတ် ၊ လာအို ၊ ဗီယက်နမ်

နောက်ဆက်တွဲ *Cuora amboinensis*
 အရှေ့တောင်အာရှလိပ်ရင်ကျိုး

⊙ အရှေ့တောင်အာရှ - ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ဗီယက်နမ် ၊ ဖိလစ်ပိုင် ၊ ထိုင်း

- အလျားမှာ ၁၅ မှ ၂၀ စင်တီမီတာ အထိရှိသည်။
- အရောင်အမျိုးမျိုးနှင့် (အမည်းမှ သစ်အယ်ပင်ညိုရောင်) ၊ ပုံစံများ (အစင်းကြောင်း ရှိ/မရှိ ၊ အရောင် ဖျော့အကွင်း) ရှိသည်။

- အလျားမှာ ၂၀ စင်တီမီတာအထိ ရှိသည်။
- သစ်အယ်ပင်ညိုရောင်နှင့် အစင်းကြောင်း ၃ ခုရှိသည်။

- အလျားမှာ ၂၅ စင်တီမီတာအထိ ရှိသည်။
- သံလွင်ရောင် ၊ အညိုရောင် (သို့) အားလုံးနီးပါး အမည်းရောင်။

• အနက်ရောင် (အပြည့် / အားလုံးနီးပါး)

• အစွန်းများ (အနက်နှင့်အဝါ)

• ကြေးခွံတစ်ဖက်စီပေါ်တွင် မလှိုင်ရောင် (သို့) အဝါရောင်နှင့်အမည်းကွက်ကြီးရှိသည်။

• အရောင်အမျိုးမျိုး (အမည်း ၊ အနီ ၊ လိမ္မော် ၊ အဝါ ၊ ပန်းရောင် ၊ အဖြူနှင့်အခြား...)

• အဝါနှင့်အမည်း လိုင်းစင်းကြောင်းများနှင့် မျက်လုံးနောက်တွင် အညိုရောင်အကွက်တစ်ခုရှိသည်။

• အမည်း ၊ အဝါရောင်အစင်းကြောင်း ၃ ခု။

လိပ်ကြက်တူရွေး

သိပ္ပံအမည် <i>Platysternon megacephalum</i>	သာမန်နာမည် Big-headed Turtle	📍 ကမ္ဘောဒီးယား ၊ တရုတ် ၊ လာအို ၊ မြန်မာ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်
--	---------------------------------	--

CITES နောက်ဆက်တွဲ က

နောက်ဆက်တွဲ	<i>Platysternon megacephalum</i>
က	လိပ်ကြက်တူရွေး

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အခြားလိပ်မျိုးများနှင့်တူညီမှုမရှိ။
- ခေါင်းမှအလွန်ကြီးမားသည့်အတွက် အခွံအတွင်းဝင်လို့မရ၊အကြေးခွံကြီးတစ်ခုဖြင့်သာရှိသည်။
- အခွံပေါ်တွင် ကြီးမားသည့်အကြေးခွံများစွာရှိပြီး ၊ အမြီးမှာဝင်းလိပ်ခွံနီးပါးရှည်လျားသည်။

အရွယ်ရောက်အကောင်

အကောင်ပေါက်

ပျိုငိုဆက်မှာ လိမ္မော်ရောင်ဖြစ်ပြီး ၊ အလယ်တွင် အမည်းရောင်အမှတ်အသားများရှိသည်။

ကုန်းလိပ်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် Testudinidae spp.	သာမန်နာမည် Tortoise spp.	📍 အာဖရိက (မဒဂါစကာ အပါအဝင်) ၊ အမေရိကန် ၊ ဥရော ပ ၊ အာရှ
---------------------------------	-----------------------------	---

CITES နောက်ဆက်တွဲ က/ခ အားလုံး နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် မျိုးစိတ် ၁၁ မျိုးပါသည်။

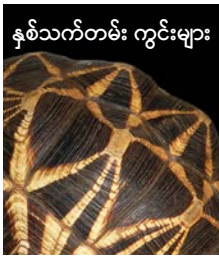
နောက်ဆက်တွဲ *Geochelone platynota*
က ကြယ်လိပ် ၊ မြလိပ် ၊ ဆီချိုလိပ်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- ကျောခွံထိပ်မှာခုံးနေလေ့ရှိပြီး မာကျောသည်။
- အကြေးခွံရှိနှစ်ကွင်းများထင်ရှားပြီးအလွယ်တကူ ခွဲခြားနိုင်သည်။
- ကြီးမားတုတ်ခိုင်ပြီးဆင်ခြေထောက်နှင့်တူ သည့်နောက်ခြေ။
- အများစုမှာလည်ပင်းနှင့်ခြေချောင်းများကိုလိပ်ခွံ တွင်းသို့ ထည့်သွင်းထားနိုင်သည်။
- အချို့မျိုးစိတ်များမှာအရွယ်အစားအတန်ကြီး သည် (၃၀၀ ကီလို) အထိရှင်သန်နိုင်သည်။
- ကုန်းလိပ်များအားလုံးကုန်းပေါ်တွင်သာရှင်သန် နိုင်သည်။
- လိပ်များကိုရေတိုက်နိုင်သော်လည်းရေကန်များ ထဲသို့ လုံးဝမထည့်ထားရပါ။ ရေမွှန်းပြီးသေးဆုံး နိုင်သည်။

CITES နောက်ဆက်တွဲ (က)

- *Astrochelys radiata* (ရောင်စဉ်လိပ်)
- *Astrochelys yniphora* (လယ်ပြင်လိပ်)
- *Chelonoidis nigra* (ဂါလာပါရီလိပ်)
- *Geochelone elegans* (အိန္ဒိယကြယ်လိပ်)
- *Geochelone platynota* (ကြယ်လိပ် ၊ မြလိပ် ၊ ဆီချိုလိပ်)
- *Gopherus flavomarginatus* (လိပ်ဝါ)
- *Malacochersus tornieri* (ကြယ်လိပ် ၊ မြလိပ် ၊ ဆီချိုလိပ်)
- *Psammobates geometricus* (ကမ္ဘာလိပ်)
- *Pyxis arachnoides* (လိပ်ပင့်ကူ)
- *Pyxis planicauda* (အမြီးပြားလိပ်)
- *Testudo kleinmanni* (ကလိုင်င်းမင်းလိပ်)

ပုံစံတူအကောင်

ရေချိုလိပ်

- ကွန်ယက်ပုံ ခြေထောက်

ပင်လယ်လိပ်

- ရေယပ်ပြားပုံစံ ခြေထောက်

ရောင်းဝယ်မှုပုံစံ

အသက်ရှင်လျက်
စားစရာ
စုဆောင်းစရာများ
ဆေးဝါး

ကုန်းလိပ်မျိုးများ

- 1 ဖမ်းဆီးရမိသည့် *Geochelone elegans* (အိန္ဒိယကြယ်လိပ်)
- 2 လိပ်ခွံများကိုတူရိယာပစ္စည်းပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။
- 3 အသားစားရန်နှင့် အလှမွေးရန်ရောင်းဝယ်လေ့ရှိသည်။
- 4 ဖမ်းစီးရမိသည့် *Astrochelys yniphora* (လယ်ပြင်လိပ်မျိုး)
- 5 *Manouria impressa* (လိပ်တက် ၊ တောင်လိပ်ကြီး) အခွံ
- 6 *Indotestudo elongata* (လိပ်ဝါ၊ ဆီချိုလိပ် ၊ ဂင်လိပ် ၊ လိပ်နှာခေါင်းနီ ၊ တောင်လိပ်) အခွံ

ကြယ်လိပ်များ

CITES နောက်ဆက်တွဲ က

နောက်ဆက်တွဲ
က

Geochelone elegans
အနွယ်ကြယ်လိပ်

📍 အနွယ် | ပါကစ္စတန် | သီရိလင်္ကာ

ကျောခွံ

- အလျားမှာ ၃၈ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- အခွံမှလုံးဝန်းသည်။
- အရွယ်ရောက်အကောင်များ၏ အကြေးခွံထိပ်ထောင့်များမှာသိသာစွာချွန်ထွက်နေသည်။
- အဘက်ဘက်သို့ဖြာထွက်နေသည့်အဝါရောင်ကြယ်ပုံစံလှိုင်းများ။
- အလယ်မှအကြေးခွံအဖျားထိလှိုင်းများမှာအမြဲတမ်းဆက်နေခြင်းမရှိပါ။

ရှင်ခွံ

- အနက်ရောင်ဖြစ်ပြီး၊ အဝါရောင်လှိုင်းများဖြာထွက်နေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ *Geochelone platynota*
က ကြယ်လိပ် ၊ မြလိပ် ၊ ဆီချိုလိပ်

📍 မြန်မာ

နောက်ဆက်တွဲ *Astrochelys radiata*
က ရောင်စဉ်လိပ်

📍 မဒါဂါစကာ ၊ Mauritius ဒေသသို့သယ်ဆောင်
မွေးမြူခြင်းဖြစ်သည်။

- အလျားမှာ ၃၀ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- အလယ်မှအကြေးခွံအဖျားထိလိုင်းများမှာ အမြဲတမ်းဆက်နေခြင်းမရှိပါ။
- ကြယ်ပွင့်အလယ်တွင်လိုင်းစင်းများမရှိပါ။

- အကြေးခွံတစ်ခုစီအပေါ်တွင် အဝါရောင်နှင့်ညိုနက်ရောင် (သို့) အနက်ရောင် အကွက်ရှိသည်။

- အလျားမှာ ၄၀ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- မြင့်မားပြီးခုံးနေသည့်ကျောခွံမှာဘေးများသို့နက်စောက်နေသည်။
- အကြေးခွံ၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံခန့်တွင် ကြယ်ပုံစံအဝါရောင်လိုင်းစင်းများသည် ယပ်တောင်ပုံစံကဲ့သို့ဖြစ်နေသည်။

- ရင်ခွံတွင်အနက်ရောင်ကြိုဂံပုံများရှိသည်။

လိပ်ဝါ၊ ဆီချိုလိပ်၊ ဂင်လိပ်၊ လိပ်နှာခေါင်းနီ၊ တောင်လိပ်

သိပ္ပံအမည် <i>Indotestudo elongata</i>	သာမန်နာမည် Elongated Tortoise	📍 အရှေ့တောင်အာရှ - ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ မလေး ရှား၊ မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
---	----------------------------------	---

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

နောက်ဆက်တွဲ ၁ *Indotestudo elongata*
လိပ်ဝါ၊ ဆီချိုလိပ်၊ ဂင်လိပ်၊ လိပ်နှာခေါင်းနီ၊ တောင်လိပ်

ကျောခွံ

- အမှတ်များမှာပြောင်းလဲမှုရှိသည်။ (လိမ္မော်ရောင် မှ အစိမ်းရောင် နောက်ခံ)
- အရွယ်အစားမတူသည့်အနက်ရောင်အမှတ်များတွေ့နိုင်သည်။

ရှင်ခွံ

- အကြေးခွံများသည် စိမ်းဝါရောင်ရှိပြီး၊ သေးငယ်ပြီး ကြံနေသည့် အနက်ရောင်အမှတ်အသားများရှိသည်။ (အသက်ရွယ်ကြီးအကောင်များတွင် မှေးမှိန်နိုင်သည်။)

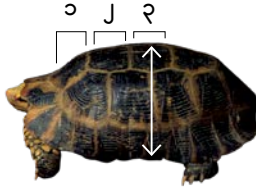
ဦးခေါင်း

- အဝါရောင်
- မိတ်လိုက်ချိန်တွင်အထီးများ၏ မျက်လုံးနှင့်နှာခေါင်းတဝိုက်မှာ ပန်းရောင်ဖြစ်နေသည်။

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- ကျောခွံထိပ်အလည်တည့်တည့်၌သေးငယ် ၊ ရှည်လျား ၊ ကျဉ်းမြောင်းသည့် လည်ပင်းကြေးခွံရှိသည်။
- ဘေးဘက်မှကြည့်ပါက အမြင့်ဆုံးနေရာသည် အပေါ်ကျောခွံရှိ တတိယမြောက် အကြေးခွံဖြစ်သည်။

ပုံစံတူအကောင်

📍 အင်ဒိုနီးရှား

📍 အိန္ဒိယ

- လည်ပင်းကြေးခွံမရှိပါ။ ရှိခဲ့ပါကတို၍ဆောက်သွားပုံရှိသည်။
- အမြင့်ဆုံးနေရာသည်အပေါ်ကျောခွံရှိ တတိယမြောက်အကြေးခွံဖြစ်သည်။
- အကြေးခွံများသည်သံပုရာဝါရောင်ရှိပြီး ၊ အလယ်တွင်စတုရန်းပုံကြီးမားသည့် အနက်ရောင်အမှတ်ရှိသည်။
- ရင်ခွံတွင် တောက်ပြောင်သည့် အနက်ရောင် အမှတ်များရှိပြီး မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ မမှားမှီနိုင်ပျောက်ကွယ်ခြင်းမရှိပါ။

- အမြင့်ဆုံးနေရာသည်အပေါ်ကျောခွံရှိ ဒုတိယမြောက်အကြေးခွံဖြစ်သည်။ (အကောင်ငယ်များတွင် တတိယမြောက်ကြေးခွံဖြစ်နိုင်သည်။)
- အကောင်အများစုတွင်လည်ပင်းကြေးခွံများမရှိပါ။
- အမြီးဖျားမှာလုံးချွန်ဖြစ်သည်။

အာရှလိပ်ကြီးနှင့် လိပ်တက်မျိုးများ

သိပ္ပံအမည် <i>Manouria emys</i>	သာမန်နာမည် Asian Giant Tortoise	📍 အရှေ့တောင်အာရှ - အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
------------------------------------	------------------------------------	--

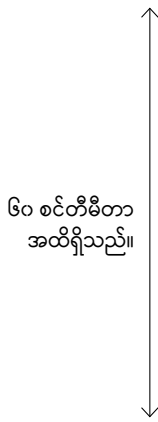
CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

နောက်ဆက်တွဲ *Manouria emys*
ခ ဝိန်းပေါင်းလိပ်၊ လိပ်မောင်း၊ ခြေခြောက်ချောင်းလိပ်

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အာရှလိပ်ကြီးများထဲတွင်အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ (အလျားမှာ ၆၀ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။)
- ကျောခွံနှင့် ရင်ခွံတို့မှာအရောင်တူသည် - မီးခိုးရောင်၊ အညိုရောင် (သို့) အမည်းရောင်
- အပေါ်ကြေးခွံများမှာပြားပြီး၊ ခုံးဝင်နေခြင်းမရှိပါ။
- ဦးခေါင်းမှာ အနက် သို့မဟုတ် အညိုရောင်ဖြစ်သည်။

သိပ္ပံအမည် <i>Manouria impressa</i>	သာမန်နာမည် Impressed Tortoise	📍 လာအို၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
--	----------------------------------	--

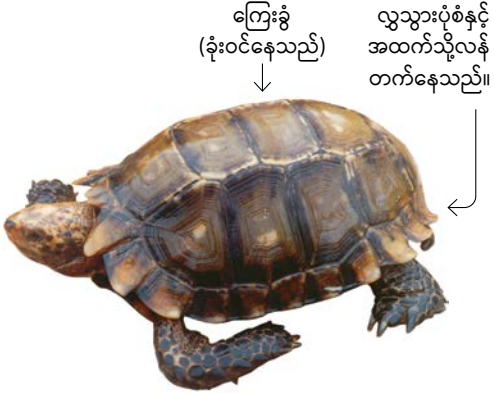
CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

နောက်ဆက်တွဲ ၁ *Manouria impressa*
လိပ်တက် ၊ တောင်လိပ်ကြီး

ထူးခြားသည့်အမှတ်အသားများ

- အလျားမှာ ၃၁ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- ကျောခွံမှာရွှေညိုရောင်ဖြစ်ပြီး အကြေးခွံအဖျားမှာအနက်ရောင်ဖြစ်သည်။
- အပေါ်ကြေးခွံနှင့်ဘေးကြေးခွံများမှာအတွင်းသို့နိုးဝင်နေသည်။
- အကြေးခွံများမှာလွှဲသွားပုံစံဖြစ်ကာ အထက်သို့ လန်တက်နေသည်။
- ရင်ခွံမှာ အဝါရောင်ဖြစ်သည်။
- အဝါရောင် သို့မဟုတ် အနီရောင် ဦးခေါင်းနှင့်ဘေးနှင့်အနောက်ကြေးခွံများမှာအညိုရောင်ဖြစ်သည်။

ခွံပျော့လိပ်များ

CITES နောက်ဆက်တွဲ ၁

နောက်ဆက်တွဲ *Amyda cartilaginea*
 ၁ ဘီးဝန်းလိပ် ၊ လိပ်ပုတီး ၊ ကမ္ဘာလိပ်

📍 ဘရူနိုင်းဒါရုဆလင် ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၊ အင်ဒိုနီးရှား ၊ လာအို ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ စင်္ကာပူ ၊ ထိုင်း ၊ ဗီယက်နမ်

ကျောခွံ

- အလျားမှာ ၈၀ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- လုံးဝန်းသည့်ပုံစံရှိသည်။

အရှေ့အဖျား*

- ကြမ်းတမ်းပြီးအဖုငယ်များရှိသည်။
- * မှတ်ချက်-ကျောခွံအရှေ့ဖျားများမှာ ကွဲပြားသည်။

ဦးခေါင်း

- ခေါင်းနှင့်လည်ပင်းတွင်အဝါရောင်အကွက်များရှိသည်။
- နှာခေါင်းတုတ်၍ဖြောင့်တန်းသည်။

အကောင်ငယ်

- ရင်ခွံမှာ အဖြူရောင် (သို့မဟုတ်) မီးခိုးရောင်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ *Dogania subplana*
ခ လိပ်ကျည်းလိပ်ပျော

CITES
နောက်ဆက်တွဲ
တွင် မပါဝင် *Pelodiscus sinensis*
တရုတ်အခွံပျော့လိပ်

📍 အင်ဒိုနီးရှား ၊ မလေးရှား ၊ မြန်မာ ၊ ဖိလစ်ပိုင် ၊ စင်္ကာပူ

📍 တရုတ် ၊ ဂျပန် ၊ ထိုင်ဝမ် ၊ ဗီယက်နမ်

- အလျားမှာ ၃၅ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- ပြား၍ချောမွေ့သည်။
- ကျောခွံအလယ်၌အနက်စင်းလိုင်းရှိသည်။

- အလျားမှာ ၃၅ စင်တီမီတာအထိရှိသည်။
- မြောင်းများရှိသည်။
- အနက်ရောင်အမှတ်အသားများရှိသည်။

• ချောမွေ့ပြီး
ကြမ်းတမ်းမှုမရှိ။

• ထင်ရှားသည့်ဘု
တက်တစ်ခု

• နှာခေါင်းတုတ်၍
အောက်သို့ကောက်
ဝင်နေသည်။

• အခွံပျော့လိပ်အများ
စုနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ
က နှာခေါင်းမှာပို၍
ရှည်လျားသည်။

• ရင်ခွံမှာ အဖြူရောင်မှ လိမ္မော်ညိုရောင်ရှိသည်။

• အနီ/လိမ္မော် (အဝါနှင့်အဖြူရောင်ဖြစ်နိုင်သည် ၊ ရင်ခွံ
နှင့်နောက်ခြေတွင်အနက်ရောင်အကွက်အမြဲရှိသည်)

အသိအမှတ်ပြုခြင်း

စာရေးသူများသည် အရှေ့တောင်အာရှရှိ TRAFFIC အဖွဲ့အား ဤလမ်းညွှန်ပြုစုစဉ်တွင် ၎င်းတို့၏ အချိန်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ လမ်းညွှန်အားပြန်လည်သုံးသပ်ပေးသည့် James Eaton, Jordi Janssen, Vincent Nijman, Chris R. Shepherd, Emerson Sy နှင့် Richard Thomas တို့အားလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ဓာတ်ပုံဆရာများစွာမှလည်း ဤလမ်းညွှန်အတွက် ၎င်းတို့၏ ပုံများကိုလှူဒါန်းပေးခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ ပံ့ပိုးမှုများအတွက် များစွာတန်ဖိုးထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်ဥပဒေစိုးမိုးရေးရာဇဝါရီ (INL) အား ၎င်းတို့၏ ရက်ရောသောထောက်ပံ့မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ပုံများ ပံ့ပိုးပေးသူများ

ပုံများကို နံပါတ်မတပ်ထားသည့်စာမျက်နှာများတွင် ပုံများ ပံ့ပိုးပေးသူများကို ဘယ်ဘက်မှ ညာဘက် ၊ အထက်ဘက်မှ အောက်ဘက်သို့ ဖော်ပြထားသည်။ နံပါတ်မတပ်ထားသည့် ပုံများအတွက် အစီအစဉ်အတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

မျက်နှာဖုံး ပုံများ ©Urs Woy/WWF; ©James Warwick/WWF-US; ©Muhammad Alzahri; ©Tom Vierus/WWF-US; ©Victoryakht/Dreamstime.com; ©Andrew Buchanan/Unsplash

စာမျက်နှာ XI ©Australian Border Force; ©Australian Border Force; ©Matthew Pritchett; ©P. Tansom/TRAFFIC; ©Royal Thai Customs; ©FLIGHT

စာမျက်နှာ XII ©Australian Border Force; ©U.S. Customs Border Protection; ©Australian Border Force; ©Australian Border Force

နို့တိုက်သတ္တဝါများ

စာမျက်နှာ 2 ပုံများအားလုံး ©Satit Srihin/Dreamstime.com

စာမျက်နှာ 3 ©TRAFFIC; ©TRAFFIC; ©Steven Lim/Wildlife Conservation Reserves; ©TRAFFIC

စာမျက်နှာ 4 ©Victoryakht/Dreamstime.com; ©TRAFFIC

စာမျက်နှာ 5 ပုံများအားလုံး ©TRAFFIC

စာမျက်နှာ 6-7 မူရင်းနှင့် ©Environment and Climate Change Canada, 2003 မှ ပြန်လည်ရယူထားသည်

စာမျက်နှာ 8 ©Souvik Kundu/WWF; ©Martin Harvey/WWF

- စာမျက်နှာ 32 ©Ayuwat Jearwattanakanok; ©Jason Teo; ©Ayuwat Jearwattanakanok;
©Ayuwat Jearwattanakanok; ©Ayuwat Jearwattanakanok;
©Ayuwat Jearwattanakanok
- စာမျက်နှာ 33 ©Heru Cahyono/TRAFFIC; ©TRAFFIC; ©TRAFFIC;
©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©TRAFFIC; ©TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 34 ©Diane Tallo; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©Martin Harvey/WWF
- စာမျက်နှာ 35 ©Jan Lile; ©James Eaton; ©Stan Jarzynski; ©Jess Lee/WRS;
©Nick Baker/EcologyAsia; ©Jess Lee/WRS; ©Sandeep Gangadharan;
©Muhammad Iqbal
- စာမျက်နှာ 36 ©Ayuwat Jearwattanakanok; ©Lean Yen Loong
- စာမျက်နှာ 37 ©Lee Kip Yang; ©Suppalak Klabdee; ©Suppalak Klabdee; ©John Steed

တွားသွားသတ္တဝါများ

- စာမျက်နှာ 40 ©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Ingo Arndt naturepl.com/WWF;
©David Lawson/WWF-UK
- စာမျက်နှာ 41 ©Meg Gawler/WWF; ©TRAFFIC; ©TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 42 ©Kadellar; ©Claire Beastall; ©Klaus Rudloff/BioLib
- စာမျက်နှာ 43 ©TRAFFIC; ©Claire Beastall; ©James Compton/TRAFFIC;
©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 44 ©Gary Stephenson; ©Claire Beastall; ©Frank Canon; ©U.S. Fish and Wildlife
- စာမျက်နှာ 45 ©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC;
©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Ron Lilley;
©Mark Auliya/TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 46 ©Ron Lilley; ©Ron Lilley; ©Thai National Parks; ©Martin Harvey/WWF;
©Martin Harvey/WWF; ©Mark Auliya; ©Mark Auliya
- စာမျက်နှာ 47 ©TRAFFIC; ©James Compton/TRAFFIC; ©TRAFFIC;
©Mark Auliya/TRAFFIC; ©TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 48 ©Jurgen Freund/WWF; ©Meg Gawler/WWF; ©Jurgen Freund/WWF;
©Doug Perrine/WWF; ©Jason Isley/scubazoo.com
- စာမျက်နှာ 49 ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©TRAFFIC; ©TRAFFIC;
©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©James Compton/TRAFFIC;
©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 50 ©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC;
©David Tan/Wildlife Reserves Singapore; ©Vienna Zoo; ©Chan Eng Heng
- စာမျက်နှာ 51 ©Rick Hudson; ©David Tan/Wildlife Reserves Singapore;
©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Brian Horne

- စာမျက်နှာ 52 ©Kadoorie Farm Botanical Gardens; ©Olivier Cailabet
- စာမျက်နှာ 53 ©Turtle Conservancy; ©Peter Praschag; ©Peter Paul van Dijk;
©Turtle Conservancy; ©Peter Paul van Dijk; ©Peter Paul van Dijk
- စာမျက်နှာ 54 ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe;
©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe
- စာမျက်နှာ 55 ©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe; ©Sabine Schoppe;
©Sabine Schoppe; ©Mark Auliya; ©Sabine Schoppe
- စာမျက်နှာ 56 ©Nguyen Thu Thuy-R/ATP; ©Hoang Van Ha-R/ATP; ©Torsten Blanck;
©Torsten Blanck
- စာမျက်နှာ 57 ©Timothy McCormack/ATP; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC;
©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Torsten Blanck; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC;
©Dionysius Shama
- စာမျက်နှာ 58 ပုံများအားလုံး ©Peter Paul van Dijk
- စာမျက်နှာ 59 ပုံများအားလုံး ©Peter Paul van Dijk
- စာမျက်နှာ 60 ©Kalyar Platt; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©Mark Auliya/TRAFFIC;
©Mark Auliya/TRAFFIC; ©Jurgen Freund/WWF
- စာမျက်နှာ 61 ©Philippine Bureau of Customs - EPCD; ©Hartmut Jungius/WWF;
©TRAFFIC; ©P. Tansom/TRAFFIC; ©TRAFFIC; ©TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 62 ©K. Selvaganesh; ©Jacob Jose; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC;
©Chris R. Shepherd/TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 63 ©David Tan/Wildlife Reserves Singapore; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC;
©James Compton/TRAFFIC; ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©Jerome Maran;
©Chris R. Shepherd/TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 64 ©Indraneil Das; ©Sabine Schoppe; ©Peter Paul van Dijk; ©Bernard Dupont
- စာမျက်နှာ 65 ©Peter Paul van Dijk; ©Peter Paul van Dijk; ©Klaus Rudloff/BioLib;
©S.U Saravana Kumar; ©Ivan Ives
- စာမျက်နှာ 66 ©Klaus Rudloff/BioLib; ©Mark Auliya/TRAFFIC
- စာမျက်နှာ 67 ပုံများအားလုံး ©Douglas B. Hendrie
- စာမျက်နှာ 68 ပုံများအားလုံး ©Mark Auliya
- စာမျက်နှာ 69 ©Chris R. Shepherd/TRAFFIC; ©Mark Auliya; ©Paul Hein; ©Bui Dang Phong;
©Bui Dang Phong; ©Mark Auliya/TRAFFIC

သူတို့ ရှင်သန်မှုဟာ
သင့်အပေါ်
မူတည်နေပါသည်။

WWW.TRAFFIC.ORG

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏လက်ဆောင်